Poštnina plačana v gotovini

Družinski tednik

ILUSTROVANI LIST ZA MESTO IN DEŽELO

Cena 2 Din | Izhaja ob četrtkih. Uredništvo in uprava v Ljubljani, Tyrševa (Dunajska) cesta 29/I. Poštni predal štev. 345. Račun poštne hranilnice v Ljubljani štev. 15.393 | Ljubljana, 5. julija 1934 | Naročnina za četrt leta 20 Din, za pol leta 40 Din, za vse leto 80 Din. V Italiji za vse leto 40 lir, v Franciji 50 frankov, v Ameriki in povsod drugod 2 dolarja | Štev. 27. Leto VI

Usodna ljubezen lepe plesalke

Kot „hostess" v največjem newyorškem zabavišču. – Blesteča karijera male študentke. – Kavalir z dežele in njegov srečnejši tekmec. – Gangstri ne poznajo milosti

Newyork, v juniju.

»Ali bi se hoteli seznaniti s Sugar-Daddyjem?« me je vprašala Fée MacKanziejeva, ena izmed najlepših Ziegfeldtovih plesalk, tik pred mojim odhodom iz Newyorka v Hollywood. Kajpada bi hotela, in tako sva se dogovorili, da pride Fée s svojim »sladkim očkom« (tako nekako bi se prevedel Sugar-Daddy) drugi večer pome.

Féeji je bilo 24 let, ko sem jo prvič videla. Merila je 1·68 m, imela je krasno postavo, rdečkastoplave lase, zelene oči, dolge črne trepalnice, raven nos, velika usta in bleščeče zobe. Številka njenih čevljev je bila 36, njene nožice so bile zavarovane za 50.000 dolarjev (2 milijona dinarjev). Rodila se je v Connecticutu (Massachusetts) in je napravila srednjo šolo. Imela bi postati učiteljica. Toda po očetovih prednikih, neobrzdanih irskih pomorščakih, je podedovala nemirno kri in trmasto glavo. Preden se je imela zakopati v kakšnem zapuščenem gnezdu kot učiteljica, si je sklenila ogledati Newyork. Že po nekaj tednih je vedela, da ne bo nikoli znala vcepljati malim šolarkam vrstnega reda ameriških prezidentov, Pitagorovega izreka ne Edisonovega življenja. Prav tako je prišla do spoznanja, da so rdeči lasje in zelene oči za žensko dostikrat nevarnejši od nekaznega obraza. Dekle mora strašno paziti, če noče, da je njena lepota ne pahne v nesrečo.

Da, lepim dekletom je težko, in če so zraven še preveč zaupljive, dožive prej ali slej polom. Zato je Fée sklenila, da si hoče ohraniti bistro glavo in hladen razum.

Prijavila se je za »hostess« v Rožni deželi«. »Rožna dežela« je velikansko plesišče na Broadwayu. Vstopnina je pet in dvajset centov, za dame pet in osemdeset. Dve kapeli svirata ves večer — črnski jazz in tango-orkester. Plesna dvorana je skoraj neizmerna, na odrih okoli nje so pa razpostavljene mize; tam dobiš jedi in pijače. Takrat je bila še prohibicija v veljavi. Zato so gosti sami prinašali s seboj whisky, gin in drugo.

V lokalu je delalo službo šestdeset »hostess« (poklicnih plesalk). Hostess pomeni prav za prav gostiteljico, domačico. Iz zvenečega imena naj bi tudi tujec spoznal, kako imenitno je tod.

Joan Crawfordova in Jean Harlow sta bili, preden sta se posvetili filmu, prav takšni hostess.

Fée MacKanziejeva je torej šla v »Rožno deželo«, ker je brala, da sprejmejo več plesalk. Poslovodka, »glavna hostess«, je na prvi pogled videla, da ima pred seboj bodočo glavno atrakcijo lokala, in jo je pri priči sprejela. Fée bi morala imeti sedem večernih oblek, pa je imela le dve skromni srednješolski plesni toaleti. Dali so ji nekaj denarja na račun in naslov konfekcijske trgovine, ki je izdelovala same večerne obleke.

Drugi večer je že nastopila. Imela je čipkasto obleko, zelo dolgo in tesno legajočo. Spredaj koničast izrez, do pasu. Hrbet polnag. Dolge, čipkaste rokave. Šef oblačilnega sa- a bi jo bil najrajši obdržal kot manekena. Fée ga je prosila za pol ure premisleka. Maneken v Newyorku ni karsibodi. Iz njihovih vrst je vstala že nekatera zvezda.

Ne, Fée se za to ni mogla navdušiti — vzlic lepim obetom. Zahvalila se je za ponudbo in naročila obleke za »Rožno deželo«.

Njen prvi nastop je učinkoval ko bomba. Ni bila samo lepa temveč tudi nenavadno otmena. Že prvi teden je oddala dvakrat in trikrat toliko listkov kakor njene tovarišice. Vsak gospod, kdor hoče plesati si namreč kupi po deset plesnih listkov, ki jih po vsakem plesu odda hostessi. Plesni listek stane en dolar. Če povabi po plesu svojo damo k mizi, ga stane tri dolarje na uro. Če mora z njim piti — ako ima slab alkohol, je za plesalko celo nevarno — plača osem dolarjev. Fée se v pitje ni spuščala. Le dve Francozinji tega lokala sta imeli nekaj izkušenj na tem polju, vsa druga dekleta bi s pitjem preveč tvegala; nekatera so imela smolo in so od slabega alkohola nevarno obolela.

Vsi veliki gledališki in filmski mogotci se od časa do časa ustavijo v lokalu, kakršen je »Rožna dežela«. In mnogo, mnogo gospodov iz Newyorka in z dežele. »Dežela« je Newyorčanu vse, kar ne pride iz Newyorka. Celo Čikagu ne priznajo enakopravnosti.

Ti deželani so navadno ljudje štiridesetih do petdesetih let. V Newyork pridejo uživat življenje, ono »svobodno« življenje, ki ga doma nimajo priložnosti videti, ali si ga pa ne smejo privoščiti. V »Rožni deželi« si najdejo primerno deklico. Ne morda kakšne evropske princese, tudi ne mondene dame, ki kar ne more skriti, da ji je samo do denarja, in ljubezen le slabo hlini. Temveč deklico po svojem okusu. Preprosto. Sposobno. Žilavo. Z voljo do uspeha. In veselo. Vedro in razigrano, polno življenja. In kajpada lepo.

Tako je srečal tudi mister W. Fée MacKanziejevo v »Rožni deželi«. Féeji je bil zelo simpatičen. Dobrodušen gospod je bil in ji je pripovedoval o svojih poslih. Prišel je vsak večer, dokler je imel v Newyorku opravke. Pozneje se je oglasil vsak mesec vsaj dva, tri večere. Fée so med tem izbrali za najlepšo »hostess« v Rožni deželi in pozneje celo v vsem Newyorku. In naposled, po dveh letih njenega nastopanja na plesišču, jo je najel Ziegfeldt za svoje revije. Mister W. ji je za rojstni dan uredil lepo stanovanje v enem najelegantnejših newyorških okrajev. Mister W. je imel dosti denarja in odkar je poznal Fée, mu je bilo v veselje, da ga je mogel za koga razmetavati. Fée je dobila od njega mnogo nakita, vsakega prvega v mesecu pa v priporočenem pismu ček. Féeji se je to zdelo čisto v redu. Saj so njene tovarišice in ona sama elita ameriške lepote, a to se da izraziti le s petštevilčnimi števili. Čestitcev je imela na vsak prst pet in zmeraj so jo kam povabili. Ali ji je takšno življenje ugajalo, mi ni povedala. — Največ je pripovedovala o svojih konjih in o mistru W. Komaj že čakam, da se z njim seznanim.

Bilo je v aprilu in Fée je imela poletne počitnice. Takrat je bila ravno na višku svoje slave. Skoraj pobožno je najavil paže: »Miss Fée MacKanziejeva«, zakaj najlepše Ziegfeldtove plesalke pozna sleherni Newyorčan. Slavne so. Omože se z dolarskimi milijonarji. Njihovi lepoti dá šele angažman pri Ziegfeldtu tržno ceno.

Vsakič kadar sem jo videla, me je Fée na novo iznenadila s svojo pojavo. Oblekla se je v belo in si ogrnila hermelinski plašč. Lasje so ji v kodrih padali na ramena. Predstavila mi je mistra W. Bil je prijazen, skrbno negovan gospod blizu petdesetih. — Peljali smo se v »Greenwich-Village«, najznamenitejše shajališče umetnikov — takih, ki so si že napravili ime. Tam so stanovali pesnik Hemingway in njegov krožek, mnogo slikarjev in kiparjev, in polno bogatih umetnikov-diletantov.

Pred majhno dvonadstropnico smo se ustavili. Angleški intendant nam je odprl in nas najavil. V srednjeveliki avli je bilo zbranih vse polno ljudi. Fée me je potegnila s seboj k domačinu, slavnemu fotografu Jeffersonu. Povedal mi je, da misli čez nekaj tednov v Hollywood, pa sva se dogovorila, da se bova tam dobila. Pustila sem mu svoj naslov. Mister W. se je, kakor sem videla, prav dobro zabaval z nekim gospodom. In Fée — kaj je neki z njo? V globokem naslanjaču sedi in zaverovano zre v nekega gospoda, ki z njo govori. Lep, le nekoliko preveč čokat južni tip.

Ali je Fée zaljubljena? Vse kaže. Ko čez nekaj časa spet pogledam proti njej, ju ni bilo nikjer več.

Okoli mene se gnete gruča samih zanimivih ljudi; tudi nekaj Evropcev je med njimi. Ob devetih se odpravimo v restoran. Mister W. sedi zraven mene. O Féeji govoriva.

»Glejte, tako rad bi se z njo poročil, pa noče.« Čudno, odgovorim. Mistru W. se zdi razumljivo. »Ne smem ji pokvariti kariere. Morda se kdaj omoži še s kakšnim vojvodo ali pa newyorškim milijonarjem. Saj je slavna kakor malokatera.«

On sam bi si želel takšne hčere, kakor je Fée. Tako lepe..., tako vedre..., tako sposobne..., tako spodobne. Nehote sem se nasmehnila, tako sanjavo - naivno mi je to govoril.

Potem smo šli še v neki nočni klub. Ob treh me je odpeljala Fée v svojem luksusnem avtomobilu domov.

»Kako vam ugaja moj Sugar-Daddy?« me je vprašalo najlepše rdečelaso newyorško dekle.

»Zelo simpatičen gospod.«

»O, tako dober je...« S takim zanosom je rekla, da sem osupnila.

*

Nekaj dni nato sem se z enim najhitrejših luksusnih vlakov, kar jih vozi na ameriški celini peljala v Hollywood. Filmska tvrdka, pri kateri dela moj mož, se ni pokazala umazane. V mojem oddelku je bilo vse polno škatlic bonbonov, cvetlic, košar s sadjem in knjig. Moji ameriški prijatelji so od sile ljubeznivi.

Sredi vseh teh darov pa stoji orjaška steklenica ciprske vode in na njej pripeta posetnica: »Please don't forget your first Ziegfeldt-Girl«. Prosim ne pozabite svoje prve Ziegfeldtove plesalke.
To je bil njen poslednji pozdrav.

Štiri mesece nato sem se vozila z Jeffersonom, melanholičnim fotografom lepih žensk, v Pallos-Verdes v Kaliforniji na golf. Drvela sva po prekrasni cesti vzdolž tihomorske obale.

»Ali se še spomnite Fée Mackanziejeve?« me nenadoma vpraša. Nemo prikimam. Avto drvi kakor strela. Kako lepa je Kalifornija!

»She was sandsacked« — ubili so jo z vrečo peska!

Zavore zacvilijo. Tako neusmiljeno nisem še nikdar ravnala s svojim vozom. Vrglo ga je ob stran. Toliko da sem ga še ustavila ob robu ceste, da ni strmoglavil v morje. Jefferson pove:

»Na dan je prišlo šele po njeni smrti, ko so vjeli nekega člana gangstrske tolpe. Zadnji dve leti je bila Fée prijateljica nekega Španca — lepega in elegantnega mladiča. Bogat je bil in se je s slikarstvom ukvarjal le iz dolgega časa. V Greenwich-Villageu je imel svoj atelje.«

Kakor v sanjah sem zagledala Fée v beli obleki, kako sedi v globokem naslanjaču pri Jeffersonu in upira sanjavo svoje zelene oči z dolgimi črnimi trepalnicami v moža, ki se sklanja k njej in ji nekaj govori.

Jefferson povzame:

»Skratka — lopov je bil. Nihče ni tega vedel. Le Fée je vedela. Ljubila ga je...

Njena spletična je pri zaslišbi izpovedala, da je Fée samo eno skrbelo: Kako bi mistru W. priborila ljubezen do tega človeka — »because she was terribly attached to Mr. W.« — ker je silno visela na mistru W. Zadnje čase so šli Špančevi tolpi posli slabo izpod rok. Zagrozil ji je, da bo mistru W. izdal njeno razmerje z njim, če mu ne pošlje denarja. Izsiljeval jo je. Tako je počasi prišla ob ves svoj imetek. Potem je prišel nakit na vrsto.

Tako lepa je bila, da se je celo nekaterim Špančevim pajdašem smilila —

toda pomagati ji niso mogli.

Naposled se je Faliero — takšno je bilo eno izmed neštetih njegovih privzetih imen — odločil za energičen nastop. Hotel je oskubsti mistra W. samega. Z grožnjo, da bo njegovo prijateljstvo s Féejo obesil na veliki zvon in ga tako poslovno in družabno onemogočil.

Fée mu je dala še svoj poslednji nakit, da bi ga odvrnila od tega koraka. Zaman. Izprevidela je, da je izgubljena — ona ali pa mister W. Zato je sklenila svojega prijatelja posvariti. Pismeno se ni upala; osebno pojde k njemu.

Kdo jo je Špancu izdal, ni prišlo na dan. Zapovedal je svojim ljudem, da jo v njegovem avtomobilu peljejo v njegovo vilo v Castillmountainu pri Newyorku, med vožnjo naj jo pa ubijejo. Dvakrat so načrt odložili; žal jim je bilo lepega dekleta.

Pri gangstrih je nekaj vsakdanjega, da se odkrižajo svojih prijateljic, kadar jim postanejo nevarne, če le preveč vedo. Toda Fée so še gangstri radi imeli. Upiralo se jim je, da bi jo za prazen nič spravili s sveta.

Pa ni nič pomagalo. Kar zapove gangstrski poglavar, se mora izvršiti. Tako so prišli po Fée in jo vzeli v avto s seboj. Dan prej, ko je hotela iti k mistru W. V Castillmountainu so našli drugo jutro prazen avto. In v njem je ležala Fée MacKanziejeva, rdečkastoplava Ziegfeldtova plesalka, v smaragdnozeleni večerni obleki — mrtva...

Vsi newyorški listi so pisali o umoru. O vseh podrobnostih so poročali. Ime mistra W. ni bilo nikjer omenjeno. To ga je stalo lepe denarce,« je zaključil melanholični Jefferson.

Mene je nenadoma zazeblo pod kalifornskim solncem.

Josa Morganova.

„Pojdi ti k moji ženi!...“

Ljubimka »mlečnega« pomočnika — mati dveh otrok. — Prijateljica lažnega plemiča pere pred sodiščem svojo »naravo«

Nedavno so na beograjskem okrajnem sodišču prali prav umazano perilo.

Ekspeditor centralnega higijenskega zavoda Mihajlo Ranšević je obtožil svojo ženo Anko zaradi zakonoloma. Anka, mati dveh otrok, se je spečala s še mlečnim brivskim pomočnikom, ki je komaj dovršil 17 let. Razen svoje žene je tožil Ranšević še mladoletnega pomočnika, ki mu je grozil, da ga ubije.

Življenje zakonske dvojice Ranšević je bilo polno žalostnih nesoglasij, kakor priča pismo tožnika, ki ga je poslal svoji tašči v Novo Gradiško.

Takoj po prevratu je imel Ranšević v Novi Gradiški knjigarno, a njegova kesnejša žena je bila takrat pri njem prodajalka. Bila je pridna, skromna, dobra gospodinja, povrh pa še lepa. Ranšević se je zaljubil v njo in ji obljubil ženitev. Takoj po tej obljubi se je dekle spečalo s svojim »šefom«. Ker je postala noseča, je bilo treba misliti na hitro ženitev. Vse mesto je z veseljem pozdravilo zvezo med lastnikom knjigarne in njegovo prodajalko.

Edino Ankina mati ni bila zadovoljna s poroko, in čeprav je dobro vedela, da je Anka že v drugem stanju, je obljubljala svojo hčerko raznim drugim moškim: mizarskemu pomočniku, opankarju, finančnemu stražniku, čevljarju...

»Ruski baron v snežni noči«

Nekega večera, ko je silno snežilo, je Ankina mati prenočila v svojem stanovanju neko Rusinjo iz Beograda in njenega osemnajstletnega sina. Tujca sta se predstavila za ruska »barona« in sta bila prav vljudna in ljubezniva. Stara »baronica« je Anki podarila celó »briljantne« uhane. Takoj po odhodu »ruskih plemičev« iz Nove Gradiške je Ranšević obolel. To okolnost je

izkoristila njegova bodoča tašča in poslala bratrancu v Beogradu svojo hčerko Anko, naravnost »za vrat« mlademu ruskemu »baronu«. Hotela je svojo hčerko poročiti v »visoke kroge« in jo napraviti za »veliko damo«.

Nekaj dni kesneje je Ranševića obvestil zlatar iz Nove Gradiške, da so podarjeni uhani »baronice« izdelani iz kinasrebra, »briljanti« so pa iz pravega brušenega stekla. Kmalu nato je prišla vest iz Beograda, da Ranševićev osemnajstletni tekmec ni niti grof, niti baron, temveč preprost mužik Aleksander — »Ljolja« Lotkjanov, ki je nekje v Beogradu za pomočnika. Kmalu se je Anka vrnila v Novo Gradiško. »Baronica« je bila namreč opazila, da je »metresa« njenega sina v drugem stanju, in jo je spodila.

Poroka in podnarednikove zvezdice

Čim se je Anka vrnila, je prišla vsa skesana k Ranševiću in ga prosila, naj ji oprosti to zablodo. Mati ji je toliko prigovarjala, da je naposled res odšla k ruskemu »baronu«. Ranšević, dobra duša, je mlademu dekletu oprostil, in kmalu nato je bila poroka.

Toda že v prvem letu se je mlada žena spečala z nekim podnarednikom. Podnarednik se je po vsem mestu hvalil in v podrobnostih pripovedoval o svojem razmerju s knjigarnarjevo ženo.

Najbolj žalostno je pa bilo, da sta dajala zaljubljencema potuho in priliko za to razmerje Ranševićeva kuma v svojem stanovanju....

Dva meseca kesneje je našel Ranšević svojo ženo v kuhinji, čepečo na okrvavljeni rjuhi. Pripovedovala mu je, da je hotela premakniti težko omaro in je zaradi nenadnega napora splavila.

Toda zlobni jeziki v soseščini so govorili: »S podnarednikom se je spečala, zdaj pa hoče prikriti čas otrokovega spočetja!«

Predlanskim se je preselil Ranšević v Beograd, kjer je dobil službo ekspeditorja v centralnem higienskem zavodu. Življenje v velikem mestu seveda ni tako kot na kmetih. Beograd skrije tisoče in tisoče velikih afer, zakonolomov in ljubezenskih dogodivščin. Prav gotovo bi tudi ljubezenska zgodba Ranševićeve žene ostala tajna, če bi ne bilo »zimnice«...

V zgodnji pomladi lanskega leta je Ranšević opazil, da mu nekam hitro kopni zaloga živil. Sosedje so po madžarski pripovedovali, da izdržuje Ranševićeva Anka celo družino treh članov, ker živi z nekim »zelencem«, smrkavim brivskim pomočnikom. Kesneje se je pokazalo, da to ni bilo lažnivo opravljanje.

»Eden je odveč!«

Prvi dan lanske velike noči je prosila Anka moža, da jo pusti na sprehod. Dovolil ji je, toda samo v njegovem spremstvu. Toda Anka ni hotela pristati na to. Ranšević je nato zahteval, naj vzame vsaj otroka s seboj, a tudi s tem ni bila zadovoljna. H koncu jo je pustil samo, ker mu je bilo jasno, da ima sestanek. Sledil ji je neopaženo.

Pokazal se mu je žalosten prizor. Njegova žena, dama v svili, je imela spremljevalca, smrkavega mladoniča, ki je na samo srajco oblekel površnik in je bil za celih 17 let mlajši od svoje »dame«.

Zaljubljenca sta zavila v kino. Pred blagajno ju je ustavil Ranšević in ukazal ženi, naj gre z njim domov.

Fantič, ženin ljubimec, je bil globoko užaljen:

»Kaj se pa vtikate vmes! Zakaj mi hočete odvesti njo, ki brez nje ne morem živeti? Midva se ljubiva. Na vsem svetu ni človeka in ni takšnega zakona, ki bi naju mogel ločiti.«

Ko je Ranšević skušal razburjenega zelenca pomiriti, ga je ta sirovo nadrl:

»Od naju je eden odveč; eden mora izginiti!«

Še tisti večer so se ženske v soseščini menile, kako je mati mladoletnega ljubčka prinesla od hišnika kramp in kako je Anka Ranševićeva izkopala za hišo jamo in v njo zakopala plod svoje grešne ljubezni s smrkavim brivskim pomočnikom.

Ljubavna pisma sedemnajstletnega dečka in matere dveh otrok.

Čez nekaj dni so objavili beograjski časniki, da je skušal izvršiti sedemnajstletni brivski pomočnik samomor, ker je bil nesrečno zaljubljen v starejšo ženo, ki je imela moža in dva otroka.

Mladenič je izpil večjo količino razredčene sode. Pri mladem samomorilcu so našli poslovilna pisma. V nekem pismu pravi: »Če te vidim z drugim, me strašno boli srce. Hudo mi je, da te nisem mogel videti še poslednjič. Nikoli ne misli več na drugega moškega nego náme. Umiram záte!...«

Toda raztopina sode je bila prešibka in pomočnik ni umrl.

Takoj po poskušenem samomoru svojega »mlečnega« ljubčka je zbežala Anka k svoji materi v Novo Gradiško. Med tem ko je njen ljubček ležal v bolnici mu je ona, ki bi mu lahko bila mati, pisala pisma polna obupa: »Dragi Jure! V ponedeljek je prihitela Ljuba in mi povedala kaj si storil. Rekla je, da me iščejo orožniki po vsem Beogradu, ker me je tvoja mama obtožila, da sem jaz kriva tvojega poskušenega samomora. Zakaj si mi to storil? Kako si me prestrašil in koliko sem trpela. Vso noč nisem zatisnila očesa...«

»Pojdi ti k moji ženi...«

Mladi fant je kmalu na to, ko so ga odpustili iz bolnice, skušal s silo iztrgati Ranševiću pismo, ki ga je pisal svoji tašči v Novo Gradiško. Ker mu je pretil z umorom, ga je Ranšević prijavil policiji. Kriminalna policija je predala prijavo okrožnemu sodišču, a okrožno sodišče okrajnemu sodišču za mesto Beograd, kjer so strogi sodniki sodili sedemnajstletnega zvodnika.

Ker je Jure Gutnaborski že starejši mladoletnik, mu je sodišče dodelilo branilca.

»Priznam, da sem imel odnošaje z Anko, toda na to me je napeljal njen lastni mož. Kadarkoli me je videl z dekleti na dvorišču ali v veži, mi je vselej dejal: »Pojdi kar k moji ženi; zate so starejše.« Priznam, da sem mu grozil z umorom, toda to sem govoril iz prevelike zaljubljenosti.

Priznam tudi, da sem hotel sebi sam soditi, toda nikoli nisem rekel, da mora eden od naju umreti.«

Kesneje je prečital sodnik neko Jurovo pismo njegovi ljubici, ki pravi: »Draga, ne boj se ničesar. Opoldne, ko bo prišel, obračunava. Rad bi videl, koga bo on naganjal v Romunijo.«

Ko sem ji prečital nekaj strani romana »Gospodar noči«, se je vrgla name...

— Povejte mi, kje in kdaj ste spoznali gospo Anko, je vprašal sodnik mladega brivskega pomočnika.

»Stanovali smo v isti biši. Večkrat sem zahajal k njim, toda bil sem do gospe Anke zmerom ravnodušen. Nekega dne sva bila sama. Prinesel sem ji bil roman in ji čital...«

— Kakšen roman je to bil?

»‚Gospodar noči!‘ Ko sem ji prečital nekaj strani, se je vrgla Anka náme in me pričela divje poljubljati.

Šele čez dva meseca na neki livadi je zakrila noč najin prvi pravi ljubavni sestanek.«

je pripovedoval z žarečimi očmi v slogu romana »Gospodar noči«.

Prešestnica Anka je bila v svojem zagovoru prav kratka:

»Jura nisem imela nič rada, tudi se nisem spečala z njim. Tudi tega nisem slišala, da bi bil pretil mojemu možu z umorom. Nikoli mu tudi nisem rekla, da ga ljubim.«

Toda ko so jo soočili z njenim ljubimcem, ki je bil zelo elegantno oblečen, si Anka ni mogla kaj, da ne bi preklicala svoje izjave: »Vse je tako kakor je Jure rekel,« je dejala in gledala v tla.

»Zahtevam, da se ta deček poroči z mojo ženo!«

Prevarani mož, Mihajlo Ranšević se ni hotel odreči pričevanju. Dejal je:

»Ne zahtevam kazni. Hočem se samo ločiti in zahtevam, da se ta deček poroči z mojo ženo.«

Zaslišali so še priče: Anko Džokov, Milico Tasić in Terezo Gutnaborskovo, Jurovo nezakonsko mater. Jurov oče je padel med svetovno vojno.

»Da, da gospod sodnik,« je izjavila Jurova mati, »moj sin je grešil, toda gospod Mihajlo ga je sam zmerom silil, naj mu zabava ženo. Pa čeprav je grešil, sam gotovo ni kriv, kriv je sam gospod Mihajlo.«

Sodišče je mladoletnega fanta oprostilo, ker nevarne grožnje ni smatralo za resno.

Po kratkem posvetovanju je sodnik razglasil oprostilno sodbo v prepričanju, da ni bila Jurova grožnja resno mišljena. Oprostili so tudi Anko Ranševićevo, kajti sodišče vidi v vsej zadevi le otročarijo.

Oproščeni fant trdi, da je ozdravljen zaljubljenosti.

Banka Baruch

15, Rue Lafayette, PARIS

Odpremlja denar v Jugoslavijo najhitreje in po najboljšem dnevnem kurzu. — Vrši vse bančne posle najkulantneje. — Poštni uradi v Belgiji, Franciji, Holandiji in Luksenburgu sprejemajo plačila na naše čekovne račune: Belgija: št. 3064-64, Bruxelles; Holandija: št. 1458-66, Ded. Dienst; Francija: št. 1117-94, Paris; Luksemburg: št. 5967, Luxemburg. — Na zahtevo pošljemo brezplačno naše čekovne nakaznice.

Strašen zločin notornega pijanca

Trpinčil je nedolžnega otroka svoje priležnice, nato jo je pa namesto da bi jo odpeljal v bolnico, vrgel v kanal. — Kakršno življenje, takšna smrt

Pariz, konec junija.

V Parizu se je zgodil zverinski zločin. Zidar Lucien Romanais je bil že dve leti brez posla. Živel je z Germaino Marchalovo v majhni podstrešni sobi predmestnega hotela. On sam je imel tri, njegova priležnica pa dva otroka. Živeli so v skrajni bedi, ker je Romanais zapil vso podporo, ki jo je dobival od države.

Trileta mučenica

Nekako pred tremi meseci je položila Germaine svojo triletno hčerkico v »zakonsko posteljo«. Mati je bila zaposlena v kuhinji in ni slišala klicev svojega otroka, ki mu je bilo sila. Hčerkica je ponesnažila posteljo. Prav tisti hip je prišel Romanais domov. Pograbil je nedolžnega otročička in ga s tako silo vrgel ob tla, da mu je zlomil roko. Toda pijani zverini to še ni bilo dovolj. S peto je sunil otroka v trebuh tako močno, da mu je počila trebušna mrena. Mati je stala ob strani in topo opazovala početje zverinskega ljubčka. Neki podzavestni čut ji je vendar velel, da mora otroku pomagati. Pričela ga je oblivati s hladno vodo, toda s tem je strahovito razjezila pobesnelega Romanaisa.

Pograbil je malo Lucienne in jo zavezal v vrečo: »Odnesem jo v bolnico!«

Vrnil se je šele kesno ponoči popolnoma pijan ter zaspal ko klada.

Ko ga je priležnica zjutraj povpraševala po Lucienni, ji sprva ni hotel dati odgovora. Planil je nanjo in jo divje pretepel. Ker je pa Germaine le silila vanj, ji je končno vendar priznal:

»Sit sem je bil do grla, zato sem jo vrgel v kanal!«

S tem kratkim odgovorom je bila rešena tragedija nedolžnega otročička. Ostalo jima je samo še četvero otrok...

Morda bi tega zločina nikoli nihče ne izvedel. Toda po treh mesecih je voda naplavila razpadlo otroško truplo. Zločin je bil na dlani. Policija je stikala na vseh koncih in krajih. Tedaj so se sostanovalci Romanaisa in Marchalove spomnili veselega in ljubkega otroka, ki ga že tri mesece ni bilo na izpregled, in stvar prijavili oblasti.

Morilec zbeži

Policija je poslala svoje ljudi v predmestni hotel, toda Romanais je bil na preži in jih še pravočasno opazil in pobegnil pri stranskih vratih iz hiše.

Marchlova je komisarju précej priznala zločin svojega ljubčka. Bila je vsa otopela in ni kazala niti sledu žalosti.

Za ubežnikom so izdali tiralico, vendar ga niso mogli nikjer najti.

Sam si je sodil

Prejšnji teden je okoli pol enajstih opazil stražnik na vodi v kanalu moško truplo. Poklicani gasilci so potegnili utopljenca na suho. Policijski komisar je takoj spoznal v njem pobeglega Romanaisa. V listnici so našli listič in njem tele okorno zapisane besede:

»Prijatelji, bil sem v kinu. Pojdi noč. Zbogom! Lucien.«

Zdi se, da je Romanais odšel pri isto mesto, kjer je vrgel otroka v

Germaine Marchal, ki so jo pol da bi priznala utopljenca za svoje ležnika, je gledala topo in ravno na truplo svojega ljubčka.

Kmalu na to so sosedje ovadili srčno ženščo, češ da pretepa otrok si izmišljuje sadistične kazni zan jim ne daje jesti, dokler od onem ne pocepajo kot omamljene muhe. cija je nemarno mater in rednico otroke pa oddala v sirotišnico. Tam bo sestradani deci menda bolje godilo.

Rajši danes ko jutri
zoper zobni kamen
SARGOV KALODONT

Nevidni žarki namestu peči

V Londonu, junija

Izvedenec za kurjavo, inženjer J. H. Taylor iz angleškega mesta Huddersfielda pravi, da je mogoče ogrevati stanovanjske prostore z infrardečimi žarki. Tej metodi prorokuje sijajne uspehe v bodočnosti. Po nekaterih vesteh iz Anglije, na katere se pa ne pridušimo, je inženjerjeva iznajdba že praktično izvedljiva. Če se ta napoved uresniči, bo premogu in drvom kmalu odklenkalo.

Pod ščitno plastjo, da jih ni videti, so razpreženi ob stenah sob tenki kabli. Izdelava teh kablov je za zdaj še tajnost. Toplota v sobi bi se dala s pomočjo termostatičnega aparata zvišati ali znižati, pravi Mr Taylor bolj nedoločno kot prepričevalno. Pač je pa popolnoma prepričan, da je njegov sistem izvedljiv in bo slej ko prej izpodrinil vse dozdajšnje metode za ogrevanje stanovanj.

Pes, svetovni popotnik

London, v juniju

Po Londonu se je nedavno prevažala neka dama z motornim kolesom, v prikolici je pa sedel udobno naslonjen prekrasen bernardinec z zaščitnimi očali na očeh. Z velikim zanimanjem je opazoval skozi očala pestro vrvenje velikega mesta. Ko je dama ustavila vozilo pred vrati odličnega hotela, je pes počasi in elegantno stopil iz prikolice in sledil svoji gospodarici skozi špalir radovednih, ki so se zbrali pred hotelskim vhodom, kakor kak dobro vzgojen kavalir. Ta bernardinec je prepotoval s svojo gospodarico skoraj že ves svet.

Dama se je pravkar vrnila s potovanja širom sveta. Spočetka se ji je pes upiral, da bi sedel nepremično v prikolici, toda z ljubeznivostjo ga je končno vendar pripravila do tega in ga še navadila nositi očala, ki mu varujejo oči pred vetrom in prahom. Zdaj se pa zdi, da mu ni nič na svetu ljubšega nego sedeti v prikolici in se vozariti po svetu. Očala mu pa tako ugajajo, da prav nevšečno renči, če mu jih hoče njegova gospodarica sneti. Spotoma opazuje z največjim zanimanjem ljudi in pokrajine. V času počitka pa spremlja svojo damo po hodnikih in dvoranah mednarodnih hotelov z najizbranejšo vljudnostjo in osuplja goste s samozavestnim nastopom pravega »globetrotterja«. *

Ameriški tempo

Newyork, v juniju.

Mladi Newyorčan Joseph Chan se je čez ušesa zaljubil v mlado dekle, ki ga je na postaji podzemeljske železnice prosilo za neko pojasnilo. Med čakanjem na prihodnji vlak je Joseph izvedel, da je mlada gospodična prvič v Newyorku in da ne pozna žive duše v tem orjaškem mestu. Doslej je živela pri starših na kmetih, zdaj si je pa hotela poiskati v mestu primerne službe.

Josephu Chanu se je zdela sveta dolžnost, da opozori gospodično Luiso — povedala mu je, da jo tako kličejo — na vse nevarnosti, ki preže v velikem mestu nanjo. Tako živo in odkritosrčno je govoril, da je dekle obupano sklenilo roke in ga vse solzno zaprosilo, naj je ne pusti same. Ta zaupljivost je mladega Newyorčana tako globoko ganila, da je zaupal dekletu svojo življensko zgodbo. Med pripovedovanjem je sam pri sebi dognal, da mu je v življenju manjkalo samo nekaj... Prijel je Luiso za roko, jo mehko pogledal in jo vprašal, ali hoče postati njegova žena. Luisa je zardela [illegible]k, pobesila oči, se prižela k ne[illegible] in šepnila: »da«. Na prihodnjem [illegible]ališču sta izstopila, odhitela v prvo [illegible]išče ter zaprosila župnika, da blagoslovi njuno zvezo. Za mastno napitnino sta najela priči ter sta bila dobre tričetrt ure po srečanju že srečen zakonski par. Zgodba se zdi ameriška, tudi je ameriška, toda resnična je pa le — vsaj ameriški časniki tako trde. *

Gentleman-vlomilec

Letošnjo zimo je razburila vso višjo dunajsko in budimpeštansko družbo aretacija bivšega letalskega častnika, inženjerja Malanyaya, sina madžarskega vseučiliškega profesorja.

Mladi mož ima na vesti več vlomov v trafike in se je nekoč celó vtihotapil v neko trafiko preoblečen v staro žensko. S svojimi pajdaši je na take in slične načine nakradel za svojih 100.000 dinarjev vrednosti. Zdaj ga imajo pod ključem.

V poslednjih dneh so ugotovili, da je zapleten kot potajivec v afero vlomilca-gentlemana tudi neki bogat delničar velike dunajske delniške družbe.

Na Dunaju, v juliju.

Malanyayeva zadeva je zelo žalostna. Med vojno je bil Malanyay letalski častnik in je zahajal le v najboljšo budimpeštansko družbo. Kesneje je diplomiral za inženjerja. Kako in kdaj je gmotno opešal in zakaj je moralno popolnoma propadel, ne ve doslej živ krst. Dokazano je pač, da je v Budimpešti ponaredil neke listine in se je iz bojazni pred zasledovanjem zatekel na Dunaj in se tako ognil roki pravice. Toda v Budimpešti so aretirali njegovo ženo zaradi suma sokrivde.

Malanyay je bil tačas že na Dunaju, a ni imel v žepu niti beliča, da bi plačal odvetniške troške za svojo ženo. Na to, da bi mogel poslati 300 pengov kavcije za izpust svoje žene iz preiskovalnega zapora, še misliti ni mogel.

Zdi se, da je Malanyay v tem obupnem stanju izgubil poslednjo trohico morale. Pričel je zahajati v družbe zločincev in se priključil svedrovcem ter se osebno udeležil več vlomov v tobačne trafike.

Njegov poslednji vlom je bil prav rafiniran. Na neki praznik se je preoblekel inženjer v priletno žensko in ob belem dnevu s ponarejenim ključem odklenil vrata trafike in stopil v prodajalno. — Sprehajalci so ga sicer videli, toda imeli so ga za trafikantko.

Ko so mladega moža aretirali, je bil že prav na koncu svojih moči.

Samo ena edina skrb ga muči: ženina usoda. Kaj bo z njo?

Če bi tega črnega grešnika toliko ne skrbela ženina usoda, bi menda ne bil nikoli izdal, kdo je njegov potajivec. Kolke in ostale državne vrednotnice je kupoval od njega neki na Dunaju zelo znan in bogat delničar ugledne trgovske družbe.

Ta možakar je bil Malanyayu obljubil, da bo njegovo ženo podpiral s 150 dinarji na teden, in bo plačal tudi vse odvetniške troške zanjo, če ga Malanyay ne izda policiji. Potajivec je svojo besedo snedel — in Stefan Malanyay je priznal...

Pred nekaj dnevi je pisal Malanyay skrajno obupno pismo v svoji celici za zamreženimi okni. V pismu je bilo vse polno prav originalnih risb. Kajti inženjer Malanyay je nadarjen risar. V zaporu je ves čas risal: svojega strežnika, ključarja, druge kaznjence, preiskovalnega sodnika in odvetnika.

V tem pismu je pretresljiv stavek, ki razgalja inženjerjevo duševnost: »Čeprav nimam več pravice biti gentleman, hočem vendar skesano sprejeti pravično kazen, ki mi bo prisojena.«

V prihodnjih dneh se bo inženjer Malanyay zagovarjal pred sodniki. Toda poleg njega bo sedel na zatožni klopi mož — znana trgovska osebnost — ki je še nedavno »kupoval« ukradene državne vrednotnice. *

„Obljubljena dežela“

Svilnate nogavice po 6 Din, avto za 10.000 Din, krave, ki dado 100 l mleka na dan. — Skrivnost svobodnega pasu

V Parizu, konec junija.

V Evropi je čudežna zemlja: krava da 100 litrov mleka na dan, žanjejo štirikrat na leto, elegantni avtomobil stane 3 do 4 tisoč frankov in vsa kmečka dekleta imajo svilnate nogavice (2 franka za par)... V tej deželi živi samo trideset tisoč ljudi, toda dežela proizvaja tega in onega več nego ostale industrijske države. Tako so izračunali po statistiki.

Ta čudežna pravljična dežela leži med Francijo in Švico in ji pravijo »svobodna zona«. Pred nekaj leti so ji točno določili meje, a takrat, ko je bil Herriot zunanji minister, so vrisali to »obljubljeno deželo« v vse zemljevide.

»Svobodno zono« med Francijo in Švico je določil že Napoleon. Pogosto je menjavala svoje obrise, časih je tudi popolnoma izginila. Sedanji obstoj je določen v pogodbi obeh sosednih držav. Vse blago se sme uvažati v svobodno zono brez carine in v neomejenih množinah. V obe sosedni državi se pa sme iz zone izvažati le blago, ki je izdelano ali pridobljeno v zoni sami. Čudna teorija!

V praksi je seveda stvar preprostejša. Svobodna zona izvaža najmanj tisočkrat več izdelkov, kakor bi jih mogla sama izdelati. Prodaja torej kot svoje lastno blago — s carino seveda — Franciji in Švici vse, kar je kot privilegirana zona uvozila iz tujine brez carine. Razen tega cvete seveda še tihotapstvo.

Nedavno so francoske obmejne oblasti izračunale, koliko mleka izvažajo iz svobodne zone na Francosko. Računajoč po številu goveda bi morala vsaka krava v svobodni zoni dati sleherni dan okrog 100 litrov mleka. Srečni ljudje! (Škoda, da naše slovenske krave niso tako radodarne!)

Japonci, ki se po vsem svetu pečajo s trgovino, so seveda izvohali tudi ta skriti raj na zemlji. Francozi morajo za vsako kilo svile plačati 118 frankov carine, dočim prebivalci zone ne plačajo niti prebite pare. Seveda so si tj tiči uredili tovarne za pletenje nogavic in prodajajo par po 2 franka, ali po 6 dinarjev. To blago potuje ocarinjeno ali pa še v večjih množinah tihotapljeno na Francosko. Prav tako je stvar z japonskimi kolesi. Dobijo se po 50 frankov ali 150 dinarjev. Električne svetilke prodajajo na kile. Po 36 frankov ali 108 dinarjev. Nikjer na svetu, razen na Japonskem, ni toliko japonskih prekupčevalcev in potnikov kakor v svobodni zoni med Francijo in Švico.

Ta svobodna zona je na splošno prečudna državica. Če človek potuje po zoni, mora vsak hip na francosko ozemlje, pa spet na švicarsko itd. Seveda ima zona zategadelj svojih 120 obmejnih točk. Tod je iskati vzroka, da so se organizirale večje in manjše gangstrske skupine, ki tihotapijo blago čez mejo. Neka točka je prav smešna. Tam je jezero, ki je razdeljeno na tri dele, na švicarskega, francoskega in »svobodnega«. Ponoči je na tem jezeru vse živo. Cele skupine motornih čolnov se prevažajo zdaj s francoske na »svobodno«, zdaj s svobodne na švicarsko plat.

Toda »svobodni« gangstri so miroljubni in dostojni. Niti senca niso svojih razvpitih tovarišev v Čikagu. Če jim preti nevarnost, vržejo proč tihotapsko blago in zbeže. Carinski uradniki jih ne zasledujejo in ne streljajo nanje. Tak je tih sporazum med njimi. Nedavno je na sličnl način zaplenila francoska straža celih 2.500 kg danskega masla!

KRONIKA TEDNA

V Nemčiji je v soboto malone prišlo do revolucije. Toda Hitler je še o pravem času izvedel o načrtih nekaterih nezadovoljnežev v nacionalno-socialistični stranki in revolucijo, kakor sam pravi v proglasu na napadalne oddelke, »zmlel«. Glavni vodja upornikov je bil šef generalnega štaba hitlerjevskih napadalnih oddelkov stotnik Roehm, z njim je bil pa baje v zvezi bivši nemški kancelar, Hitlerjev neposredni prednik, general Schleicher. Roehma je Hitler osebno aretiral v Monakovem; uradno poročajo, da so ga nato v zaporu pozvali, »naj sam izvede posledice svoje izdaje«, ker je odklonil, so ga pa ubili. Generala Schleicherja in njegovo ženo so ustrelili, češ da sta se uprla aretaciji. Ubili so še več drugih voditeljev napadalnih oddelkov, ki so pripravljali upor proti Hitlerju. Pravijo, da je dal povod za zaroto sklep nemške vlade, da morajo iti napadalni oddelki 1. julija na enomesečni dopust in da morajo oddati orožje; v tem so videli nezadovoljni voditelji prvi korak za popolno odprvo te Hitlerjeve civilne vojske. Roehm je bil do nedavnega eden izmed najožjih sodelavcev Adolfa Hitlerja; sodeloval je pri njegovem pokretu že od začetka. V zlo mu štejejo zdaj tudi njegovo nenormalno nagnjenje (bil je homoseksualec), češ da je uganjal prave orgije z mladimi fanti in tako demoraliziral vso okolico.

■

Prvo cerkev, posvečeno sv. Cirilu in Metodu, smo dobili preteklo nedeljo v Sloveniji. To je župna cerkev, ki so jo postavili poleg stare cerkvice sv. Krištofa v Ljubljani. Načrte zanjo je brezplačno napravil naš slavni arhitekt Jože Plečnik. Prvi župnik v novi župniji je frančiškan p. Kazimir Zakrajšek, ki je dolgo deloval v Ameriki.

■

Zagrebška univerza je prejšnji teden svečano proslavila 60 letnico svojega obstoja.

■

Srečni dobitniki. Glavni dobitek francoske državne loterije v višini 5 milijonov frankov je zadelo 40 rodbin v Saarbrücknu, ne da bi bile za srečko plačale le en frank. Ko je bil prejšnji mesec semenj v mestu, je društvo saarbrückenskih trgovcev vsakomur, kdor je nakupil vsaj za pet frankov, dalo povrh 1/10 srečke. In ravno ta srečka je zadela glavni dobitek. Vsak izmed teh 40 kupcev dobi tako namestu bonboněkov, kakor so jih časih dajali špeceristi, domala 400.000 dinarjev.

■

Najstarejši človek sveta, znani Zaroaga, je po kratki bolezni umrl v Carigradu. Koliko je bil star, prav za prav nihče natanko ne ve. Sam je trdil, da se je rodil leta 1770; ob francoski revoluciji bi mu bilo torej 12 let. Zdravniki pa ne verjamejo, da bi bil res star 164 let; pripisujejo mu jih kvečjemu 120. Zaroaga je bil trinajstkrat oženjen in je imel 65 otrok. Po rodu je bil Kurd.

■

Izračunali so, da se povprečno v eni uri rodi na vsem svetu 5450 ljudi in da jih 4630 umre;

da se v eni uri 1200 parov poroči in 85 loči;

da popijejo ljudje v eni uri 1,960.00 litrov vina, 700.000 litrov piva in 50 milijonov skodelic kave;

da pojedo v eni uri 22 milijonov kg krompirja, 4 milijone kg mesa, 31 milijonov kg kruha in 2 in pol milijona jajc;

da pošljejo v eni uri 114.000 brzojavk širom sveta, 1.142 milijonov pisem, dopisnic, zavojev itd.; znamke na njih so vredne 100 milijonov Din;

da se giblje povprečna mezda med 1 Din in 5000 Din na uro. En dinar zasluži kitajski kuli, 5000 Din pa predsednik nekega ameriškega električnega trusta.

Prerijsko sodišče

Napisal Frank Highman

Bilo je v Texasu. Savanska trava je bila suha in trda in ostroroba ko srp. Farmarji so bili žetev že spravili pod streho, le velikanske črede goveda so še čakale odgona domov. Cowboyi so zapustili svoja poletna bivališča in gonili črede na kup. Spričo prostranosti pašnikov je manjkalo pastirjev. Nobeden izmed teh utrjenih hlapcev ni prišel po cele dni iz sedla. Ponoči jim je bil konjski vrat namestu blazin in zvezde črnega neba za taboriščni ogenj. Za pastirje je napočila najnapornejša doba vsega leta.

Tiste dni je dirjal čez prerijo mršav konj, ki je že komaj nosil velikega, težkega jezdeca. Ustavil se je pred že skoraj pospravljenim taboriščem cowboyev pred Karolinsko farmo. Jezdec se je s kratkim pogledom ozrl naokoli in skočil s konja pred možakom, ki je sedel v stran od drugih na kupu starih sedel.

»Ali potrebujete kakšnega hlapca, master?«

Nadzornik je vstal in z veščaškim pogledom premeril moža od nog do glave. Spoznal se je na moške postave. V dolgih letih si je nabral izkustva, da je videl človeku do kosti. Ta, ki je stal pred njim, je bil krasen dečko. Visok, plečat, zraven pa gibčen. Gornji život je nagibal naprej, kakor da boki ne bi mogli nositi teh mogočnih prsi in mišičastih rok. In obraz! Plavolas je bil, ožgan od solnca, in na njem so gorele rjave, pametne oči, ostre ko luči kondorjev v Skalnatem gorovju.

»Kako ti je ime?«

»Bob Crompton.«

»Odkod?«

»Od tamle.« Bob je pokazal v smer, odkoder je prišel.

»Koliko zahtevaš?«

»Po odgonu čred mezdo, ki je običajna v teh krajih, in oskrbo zase in za svojo Nelly,« in pri tem je pogledal svojega konja, čigar bistre rjave oči so takisto opazovale okolico.

Tako je postal Bob Crompton pastir na Karolinski farmi. Nadzorniku se ni bilo treba kesati, da ga je vzel. Ko je po odgonu čred poročal svojemu gospodarju, lastniku farme, je dal poklicati Boba v veliko izbo in ga predstavil:

»Tole je Bob Crompton. Vražji dečko! Zelo sem zadovoljen z njim. Mogoče bi ga gospod obdržal.«

MacBracley, tako je bilo farmarju ime, je bil čokat mož dobrih štiridesetih let. Široko se je zasmejal in potrepljal Boba po ramenu: »Lepo, mladič! Lahko pri meni prezimiš. Za porabnega hlapca imam zmerom delo. Maud, daj mu kozarec whiskyja!«

Poslednji stavek je veljal njegovi ženi, ki je bila tudi v sobi in je takisto z nasmehom opazovala zalega fanta.

Ponudila mu je kozarec. Nekaj kapljic zlatorumene tekočine ji je pri natakanju kanilo na prste in so se lesketale kakor jantar na njeni beli koži. Bob je zmedeno strmel v te vitke bele prste in premišljal, kako more človek imeti tako drobne roke, in da se jih on pač nikoli ne bi upal stisniti, iz strahu, da jih ne zmečka. Potem je izpil kozarec in se leseno priklonil. In spet se je žena nasmehnila. Pri tem mu je pogledala v oči, tako da je prazni kozarec od zmedenosti ponudil staremu mastru.

*

Naključje je čuden gospod. Kadar je imel Bob opravka v sobi, kjer so bila spravljena sedla, bi se bil upal priseči, da bo gospa Maud tedaj potrebovala kakšno krpo usnja in da bo prav tako prišla v to sobo. Kadar je bil Bob v hlevu, je gospo Maud prav gotovo obšlo hrepenenje po njenem liscu in je prišla v hlev. Bob se je zelo jezil nad takimi naključji in premišljal, na kako peklenski način spravlja časih hudič poštenega človeka v izkušnjavo.

Tako je prišla zima. Na farmah napoči tedaj čas, ko je dosti dela v izbi za služinčad. Popravljati je treba jermenje, leseno orodje na novo obrezati in urediti druga domača

»Ideal«

Kongresni trg 3

kemično čiščenje, barvanje in svetlolikanje

dela. Soba za služinčad je tedaj najzabavnejši kraj na vsej farmi. Tako naposled ni bilo nič čudnega, da je gospa Maud skoraj ves dan presedela v njej. Nekega jutra, ko je od mraza kar škripalo pod nogami — prejšnjo noč je zapadel nov sneg — je rekla Bobu:

»Mislim, da mojemu liscu lenarjenje ne prija. Zadnje čase je zmeraj nemiren in nervozen. Moram ga danes zajahati.«

Bob je od začudenja razširil oči. Pogledal je skozi okno v zasneženo pokrajino in dejal:

»V takšnem snegu pa na konja? Zdaj ko nam volkovi od lakote malone v kuhinjo gledajo! In nemiren naj bo lisec? Saj je krotak kakor misijonar!«

Maud se je samo nasmehnila, toda njen nasmešek je Bobu vselej pognal kri v glavo, in mu pogledala naravnost v oči.

Ko je nato prišla k svojemu možu v pisarno, je dejala kakor mimogrede:

»Bob pravi, da mojemu Billyju lenarjenje nič kaj ne prija in da bo postal trmast. Zato ga mislim danes zajahati, da ga bodo v mrazu muhe minile. Reci Bobu, naj gre z menoj, da ga bom imela pri roki, če bi Billy vendarle kaj nagajal!«

Tudi MacBracley ni napravil dosti pametnejšega obraza kakor poprej Bob. Vendar je vstal in zavpil v sobo za služinčad:

»Bob, osedlaj Billyja in svojo Nelly! Odjahal boš z gospo!«

»Zdaj je še gospoda zmešala,« je pomislil Bob in odhitel v hlev.

Snežni oblak, ki so ga kopita konj dvigala v zrak, je kazal njuno pot. Bob je jahal za dolžino vratu zraven Maude in je moral neprestano gledati njen fini in nežni profil.

»Ali si že bil kdaj zaljubljen?«

Čisto tiho, ne da bi bila dvignila pogled s poti, je vprašala Maud.

Bob je razširil oči. Brez odgovora je pograbil Maudine vajeti in ustavil njenega konja. Potem je zajecljal:

»Nazaj morava! Volkovi so v bližini!«

V oči se ji ni upal pogledati. Ko le predolgo ni dobil odgovora, je vendarle dvignil oči in se zdrznil. Maud je bila zaprla oči in si tiščala roko na srce. Bob je videl, kako omahuje. Skočil je s konja in tudi njo potegnil na tla. Omahnila mu je v naročje.

Tega Bobove moralne moči niso zmogle. Njegov temperament, ki ga je že tako dolgo nasilno zadrževal, je viharno udaril na dan. S strahom je božal svojo gospodarico in jecljal sladke besede, ki jih dotlej še poznal ni.

Tedaj mu je Maud ovila roke okoli vratu in se zagrizla v njegove napete ustnice.

*

Naključje je res čuden gospod. Tako kakor je poprej zmeraj Maud nosilo v izbo za sedla ali pa v konjski hlev, je zdaj gonilo Boba v pisarno ali pa v jedilno shrambo. Čudno je bilo le to, da je bila Maud slučajno vselej sama v izbi. Nekega dne je zašepetala:

»Za božjo voljo, Bob, bodi vendar previden! Včeraj je moj mož našel na stopnicah pred mojo sobo pepel od tobaka. Prišel je v sobo, vohljal in širil nosnice kakor stara puščavska lisica. Pri meni v sobi ne smeš nikdar več kaditi!«

*

Na Karolinski farmi so vsako nedeljo praznovali. Vsi stanovalci so se zbrali v sobi za služinčad, farmar je imel kratko pridigo iz svetega pisma, nato so jedli in se veselo pomenkovali. Neke takšne nedelje je farmar dejal:

»Daj, Bob, skoči v mojo pisarno in prinesi mojo pipo. Na mizi jo boš dobil!«

Bob je stopil v pisarno. Tedaj je vstala Maud in rekla svojemu možu:

»Mislim, da sem jaz tvojo pipo spravila v predal. Bob je ne bo našel.« In tudi ona je odšla iz izbe. MacBracley je stisnil zobe in ko je bila njegova žena zunaj, je tudi on vstal.

Iznenada je odrinil na stežaj vrata v pisarno. Sredi sobe sta stala Bob in Maud v tesnem objemu. V eni roki, za Maudinim hrbtom, je držal Bob farmarjevo pipo.

*

Po takratnih običajih je prišel zločinec pred hišno sodišče, kjer je imel vsak moški kot svoboden Američan svoj glas. Na ameriškem zapadu so imeli v tistih časih le v utrdbah redna sodišča, na preriji se je pa smel vsak državljan obrniti na razsodišče, če se mu je zgodila krivica.

Štirinajst cowboyev je sedelo okoli velike mize. MacBracley je vpil:

»Za to, da sem lopova iz usmiljenja k sebi vzel, mi gre in mi napade ženo! Uboga Maud se še zdaj ni opomogla od strahu. Na vrv lopova! Vrv zahtevam zanj in sam ga bom obesil.«

Jack Claiton, stari nadzornik, je predsedoval prerijskemu sodišču. Ves rdeč je bil v glavo in konci njegovih sivih brkov so nervozno trepetali. Škoda se mu je zdelo Boba. Zdaj ga je vprašal:

»Bob Crompton, kaj rečeš na gospodarjevo obtožbo?«

»Nič!«

Odpeljali so Boba v sosednjo čumnato. Roke so mu zvezali na hrbtu. Tudi farmar je odšel iz izbe in pustil može, da se sami posvetujejo. Stari nadzornik je puhal kakor tihomorska lokomotiva, ko je začel:

»Dečki, mislim, da Boba razumem. Mlad je še in v žilah nima vode. Kaj vemo, kaj je fant že vse doživel. Pa mu je tole toplo nedeljsko razpoloženje zdrknilo v zmrzlo srce in je, mlad kakor je še, zagrabil. Prav tako bi bil lahko tudi mene objel ali pa katerega izmed vas; da je bila ravno žena, je njegova nesreča. Mislim, da bo dovolj kaznovan, če ga kratkomalo postavimo v tej ostri zimi pred vrata!«

»To bi mu bilo po godu!« se je zarogal Jimmy Brown, ki mu je bil Bob že dolgo trn v peti. »Ha, ha, tebe, starega bedaka, praviš, bi bil tudi objel? Že mogoče, če bi naša gospa imela takele kocine pod nosom kakor ti! Da, proč mora! Toda brez konja in brez orožja. Fant naj vidi, kako je, če mora človek z lastnimi nogami predirjati nekaj milj!«

»Ali si znorel, Jimmy? Najbližnji ljudje stanujejo v utrdbi Poolu, to je dva tedna hoda, če nič ne sneži. Saj ga bodo že prvo noč volkovi požrli,« je zarobantil stari in pogledal Jimmyja Browna z očmi, ki bi bile stopile led na severnem tečaju.

»Našel sem, dečki!« je tedaj zavpil Charly Smith, najobjestnejši med njimi. »Božjo sodbo napravimo. Bil sem nekoč pri črnonožcih in sem takrat videl takšno reč. Nekega Indijanca je obdolžil njegov poglavar, da mu je ukradel naboje. Obtoženec je prisegal svojo nedolžnost pri vseh savanskih bogovih, poglavar se je pa zaklinjal na vse svoje pradede in še na nekaj rodov več. Kdo je imel prav? Starešine niso hoteli nikomur krivice delati, posebno poglavarju ne, in so sklenili, da naj odloči božja sodba. Zaprli so oba čez noč v šotor, tožitelj je dobil v roke velik revolver, obtožencu so pa levo roko zavezali na hrbtu in mu niso dali nobenega orožja. Zdaj naj bi bog odločil. Kdor drugo jutro ne bi prišel iz šotora, je v krivem, in bi se mu prav zgodilo. Dobri stari Manitu je videl, da je tako prav, in drugo jutro je prikorakal poglavar s krvavim skalpom iz šotora, toženec pa zdaj že nekaj let krade naboje na večnih loviščih.«

»Da, božja sodba!« so zagrmeli cowboyi.

*

Bob je sedel zvezan v zatohli čumnati in čakal.

»Bobby!«

Kakor komaj slišen dih je priplavalo od malega zamreženega okna.

»Maud! Uboga mala Maud!« je šepnil Bob prav tako tiho. Nato je hlastno vprašal: »Ali ti je kaj žalega storil?«

»Ne ne! Prosim te Bobby, bodi miren in tiho, da me ne izdaš. Prišla sem, da te potolažim, in naj [illegible] ti karkoli zgodi, vedno imej [illegible] da te ljubim!«

Vedela je že, kaj ga čal[illegible]

*

Ob desetih zvečer. Dvo[illegible] linske farme leže kakor [illegible] v temni texaški noči. Iz v[illegible] spodarskega poslopja stop[illegible] s plapolajočimi svečami v i[illegible] podstrešje. Ko je nadzornik pred po[illegible] ure sporočil Bobu sklep hišnega sodišča, se je Bob zagrohotal, da je

Grof MONTE-CRISTO

Roman

Napisal Aleksander Dumas

45. nadaljevanje

»O, ljubi papa,« vzklikne, »kaj se je pa zgodilo? Razsrdili so te, kajne?«

»Da,« odvrne starec in zamiži.

»Na koga se srdiš? Na mojega očeta? Ne. Na gospo Villefortovo? Ne. Name?«

Starec napravi pritrdilno znamenje.

»Name!« ponovi osuplo deklica. »Kaj sem ti pa storila, dobri, predobri oče?«

Starec ne odgovori. Zato deklica povzame:

»Ves dan te nisem videla; torej so ti morali o meni nekaj povedati?«

»Da,« pritrdijo energično starčeve oči.

»Zaman ugibam, oče... O, Bog, ali nista bila pravkar pri tebi gospod Villefort in njegova žena?«

»Da.«

»In onadva sta ti nekaj rekla, kar te je užalostilo? Le kaj je moglo biti? Kaj sta ti povedala?«

Deklica se zamisli. Zdajci jo obide spoznanje. Še bliže stopi k starcu in priduši glas.

»O, že vem! O moji poroki sta govorila?«

»Da,« pritrdijo srdito starčeve oči.

»Razumem, jezen si name, ker ti je nisem nič omenila. Ko ne veš, kako sta mi zmerom zabičevala, da ti moram vso stvar zamolčati. Še meni sami ne bi bila povedala, da nisem po golem naključju prišla stvari na sled; zato tudi tebi nisem marala nič reči. O, odpusti mi, dobri papa!«

Starčev pogled postane spet srep in brezizrazen, kakor bi hotel reči: »Ne boli me samo tvoj molk.«

»Kaj ti je?« vpraša deklica. »Ali se bojiš, da bi te zapustila, če bi se poročila?«

»Ne,« odvrnejo starčeve oči.

»Zakaj si pa potem hud?«

Noirtierjeve oči zasijejo v neizrekljivi milini.

»Zdaj razumem,« vzklikne toplo Valentina. »Ker me ljubiš.«

Starec pritrdi.

»In se bojiš, da ne bi bila nesrečna?«

»Da.«

»Ali ne maraš Franca Epinaya?«

Njegove oči trikrat ali štirikrat hlastno odgovore: »Ne!«

»Potem ti je pa zelo hudo, ljubi oče?«

»Da.«

»Če je tako, oče, pa poslušaj!« reče Valentina, poklekne pred Noirtierja in mu ovije roke okoli vratu. »Tudi meni je zelo hudo, zakaj tudi jaz ne ljubim gospoda Epinaya.«

Blisk veselja zagori v dedovih očeh.

»Ali še pomniš, kako si se name srdil, ko sem hotela v samostan?«

Na oveneli starčevi trepalnici zaigra solza.

»Vidiš, oče, samo zato sem se bila odločila za ta korak, da se ognem tej poroki, ki me spravlja v obup.«

Noirtier zahrope.

»Torej ta možitev tudi tebi zadaja skrbi, dobri moj oče! O, Bog, če bi mi mogel pomagati, da bi z združenimi močmi izjalovila to njuno nakano! Toda ti si proti njima brez moči, čeprav je tvoj duh še zmeraj bister in tvoja volja še zmeraj nezlomljiva. Zakaj če pride do borbe, boš še mnogo manj opravil kakor jaz. O, kako mogočnega pokrovitelja bi imela v tebi, če bi bil še danes močan, kakor si bil nekoč! Toda vse kar premoreš je samo to, da razumeš, kaj ti govorim, in da deliš z menoj veselje in žalost; to je edina sreča, ki mi je Bog še ni vzel.«

Noirtierjeve oči se pri teh dekličinih besedah tako izraziło zasvetijo, kakor bi hotele reči:

»Motiš se — še zmeraj lahko dosti zate storim.«

»Ali bi mi lahko kaj pomagal, dobri oče?« vpraša Valentina.

»Da.«

In Noirtier dvigne oči proti nebu. To je pomenilo, da ima neko željo.

»Kaj bi rad, ljubi oče?«

Valentina je pomislila, nato ga je pa začela izpraševati. Toda starec je na vse odgovarjal: Ne! Naposled Valentina vzklikne:

»Že vidim, da sem prenerodna, da bi se sporazumela; pa poskusiva na drugi, zanesljivejši način!«

In začne naštevati črke abecede po vrsti, izpraševaje hromca z očmi; pri črki »n« Noirtier zamiži.

»Aha,« vzklikne Valentina, »tisto, kar bi rad, se začne s črko ‚n'! Poglejva torej: na, ne, ni, no...«

»Da, da, da,« napravi starec.

»Aha! Torej se začne z ‚no'.«

Valentina prinese besednjak in ga položi pred deda; nato preleti s prstom stran za stranjo, pazeč pri tem na starčeve oči, ki so sledile njenemu prstu.

Tako sta delala že šest let, odkar je bil Noirtier hrom; Valentina se je bila temu že tako privadila, da ni nič počasneje našla prave besede, kakor če bi bil starec sam listal v besednjaku.

Pri besedi ‚notar' ji da Noirtier znamenje.

»Notar?« se začudi deklica. »Notarja si želiš, ljubi oče?«

Starec pritrdi.

»Ali sme to vedeti moj oče?«

»Da.«

»Potem bom pa takoj poslala ponj.«

Valentina pozvoni in naroči vstopivšemu slugi, naj pride gospod Villefort ali pa njegova žena k dedu.

»Ali si zadovoljen?« se nato obrne k Noirtierju in se nasmehne, kakor bi se nasmehnila mati svojemu otroku.

Nekaj trenutkov nato vstopi Barrois v spremstvu gospoda Villeforta.

»Kaj bi radi, gospod?« vpraša državni pravdnik.

»Oče,« odgovori Valentina, »ded si želi notarja.«

Pri tej nepričakovani zahtevi se Villefort spogleda z očetom.

»Da,« potrdi le-ta energično z očmi, kakor bi hotel pokazati, da je zdaj, ko poznata Valentina in stari sluga njegovo željo, pripravljen spustiti se z vsakomer v boj.

»Zakaj?«

Starčev pogled ostane nepremičen in nem; to je pomenilo, da hoče reči: »Vztrajam pri svoji zahtevi.«

»Ali nam mislite nagajati?« reče mrko Villefort. »Ne boste dosti opravili.«

»Če želi gospod notarja, ga pač potrebuje,« reče trmasto Barrois. »Zato pojdem ponj.«

Barrois ni priznaval nikogar drugega nad seboj kakor samo Noirtierja in ni pustil, da bi kdorkoli oporekal njegovi volji.

»Da, notarja hočem,« ponovi izzivalno starčev pogled, kakor bi hotel reči:

»Bomo videli, kdo se mi bo upal upreti se.«

»Če že na vsak način hočete notarja, bo prišel; toda opravičil se mu bom v svojem in vašem imenu, zakaj bojim se, da nas boste vse osmešili.«

II

Oporoka

V trenutku, ko je Barrois odšel, se upro Noirtierjeve oči v Valentino s pogledom, ki je bil zgovornejši od besed. Deklica je razumela ta pogled in Villefort prav tako, zakaj na njegovo čelo leže oblak in obrvi se mu nabero. Nato potegne stol k sebi in sede nanj.

Noirtier se ni več zmenil zanj. Zato se pa njegove oči tem živeje ozro v Valentino, kakor bi ji hotele reči, naj se ničesar ne boji in naj tudi ona ostane.

Čez tri četrt ure se vrne sluga z notarjem.

»Gospod,« ga ogovori Villefort po prvem pozdravu, »poklicali smo vas h gospodu Noirtierju. Siromak je hrom in niti govoriti ne more; zato le s težavo uganemo katero njegovih misli.«

Noirtier pogleda Valentino tako resno in zapovedovalno, da le-ta brez pomišljanja reče:

»Gospod notar, jaz vse razumem, kar mi hoče moj ded povedati.«

»Jaz tudi,« potrdi Barrois, »prav vse, kakor sem gospodu notarju že med potjo povedal.«

»Dovolite mi, gospod, in tudi vi, gospodična,« reče notar Villefortu in Valentini, »vaš slučaj je eden izmed tistih, ko mora uradnik dobro preudariti, preden kaj ukrene, če noče nositi velike odgovornosti. Če naj bo kak akt veljaven, je prvo, da mora biti notar prepričan, da prav razume voljo tistega, kdor mu je hoče sporočiti. Toda pri človeku, ki ne more govoriti, ne bom nikdar vedel, ali nekaj odobrava ali ne; žal mi je, toda iz navedenih razlogov je moja navzočnost v vaši hiši ne samo odveč, temveč tudi protipostavna.«

S temi besedami se obrne proti vratom. Na ustnicah kraljevskega prokuratorja zaigra nasmeh zmagoslavja. Toda Noirtier pogleda Valentino s tako obup-

---

staremu cowboyu ledeno zagomazelo po hrbtu. Zdaj je odvedel Boba v kot podstrešja. Levo roko je imel obsojenec zavezano na hrbtu, druga roka in noge so bile proste. V nasprotnem kotu se je postavil farmar. V njegovi desnici se je medlo lesketal nož. Možje s svečami so odšli, zapehnili vrata s težkim zapahom in oba nasprotnika sta ostala sama v neprodirni temi.

Bob je takoj zapustil svoje mesto in sedel na sredo podstrešja. S prosto roko si je neslišno sezul težke čevlje, potem se je pa splazil k zidu in prisluškoval. Komaj slišen, plazeč se šum se mu je približeval. Nasprotnik je stal komaj še dva koraka [illegible]ga in takisto prisluškoval. Bob [illegible]zno otipal z roko suknjič svo[illegible]kmeca in presodil njegovo po[illegible]o. Nato je z vso silo udaril [illegible]ja s pestjo v obraz, da je te[illegible]po tleh. V prihodnjem trenut[illegible] Bob klečal na njem in njegova [illegible] se je krčevito zasekala v [illegible]ančev vrat.

*

Ob šestih zjutraj so imeli podstrešje odpreti. Nadzornik je pogledal na svojo veliko nikljasto uro, potem je pa pograbil težki leseni zapah. Za njim je stala vsa bleda in trepečoča gospa Maud.

Zapah je odletel in vrata so se odprla. Zaspano in trudno je slonel Bob ob zidu, na drugi strani je pa ležalo zleknjeno dolgo truplo.

»Ti...!« Z grozo se je utrgalo iz Maudinih ust, potem se je pa vrgla k truplu na tleh. »Morilec! Strahopetni morilec! Mac... Moj ubogi Mac!« Vrgla se je čez truplo in ga jela poljubljati.

Bob je stal kakor kamenit slop. Le počasi se je vračalo življenje v njegove ude. Krenil je skozi vrsto cowboyev, šel v hlev in vrgel konju sedlo na hrbet. Ko je jezdil okoli vogala gospodarskega poslopja, ga je srečal objestni Charly Smith. Šel je bil po vodo za svojo gospodarico in se ni malo začudil, ko je zagledal Boba na konju.

Bob je nategnil vajeti:

»Charly, če se ti kdaj priplazi kača na pot, jo pohodi! Drugače se ti utegne zgoditi, da ti zastrupi vse življenje!«

Mlasknil je konju z jezikom in oddirjal v vstajajoči zimski dan.

Naš pravi domači izdelek!

nim izrazom, da zastopi deklica notarju pot.

»Gospod,« reče proseče, »jezik, ki se v njem sporazumevam s svojim dedom, je tako preprost, da ga lahko vsakdo razume; v nekaj minutah ga naučim tudi vas. Kaj naj storim, da bo vaša vest mirna?«

»Če naj bo pravni akt veljaven, gospodična, moram imeti gotovost, da je bolnik z njim res sporazumen. Kdor dela oporoko, sme biti sicer telesno bolan, toda po duhu mora biti zdrav.«

»Če je tako, gospod, vam hočem razložiti dve znamenji, ki vam bosta dokaz, da moj ded še nikoli ni bil duhovno čilejši kakor zdaj. Ker je obsojen na negibnost in mu je vzet dar govora, zapre oči, kadar hoče pritrditi, in večkrat po vrsti pomežikne, če bi rad izrazil ‚ne'. Zdaj veste dovolj, da se lahko sporazumete z gospodom Noirtierjem. Poskusite!«

Pogled, ki ga je starec vrgel Valentini, je bil tako poln ljubezni in hvaležnosti, da ga je še notar razumel.

»Ali ste slišali in razumeli, kaj vam je pravkar rekla vnukinja?« se obrne notar k hromcu.

Noirtier počasi zapre oči in jih nato spet odpre.

»Ali je res, kar je rekla, da namreč s popisanima znamenjima izražate svoje misli?«

»Da,« pritrdi spet starec.

»Ali ste me zato poklicali, da vam napravim oporoko?«

»Da.«

»Ali zdaj razumete, gospod?« vzklikne zmagoslavno deklica. »Ali je vaša vest zdaj mirna?«

Toda še preden je notar utegnil odgovoriti, ga potegne Villefort v stran.

»Ali si morete predstavljati,« mu reče tako tiho, da ga deklica ni mogla slišati, »ali si morete predstavljati, da doživi človek tako strašen udarec, kakor je zadel gospoda Noirtierja, ne da bi prizadelo tudi njegovega duha?«

»To me še toliko ne skrbi, gospod Villefort,« odvrne notar. »Vprašujem se le, kako naj pogodimo njegove misli in želje.«

»Nu, tedaj sami vidite, da se ne da nič napraviti,« reče Villefort na glas.

Valentina je ugenila, kakšne pomisleke je izrazil njen oče.

»Ne bojte se, gospod,« reče notarju. »Če bi vam bilo pretežko ugeniti dedove misli, vam bom jaz pomagala. Šest let živim že pri gospodu Noirtierju, pa naj vam sam pove, ali je le ena njegova želja ostala v tem času neizpolnjena, ker je ne bi bila zadela.«

»Ne,« odvrne živahno starec.

»Nu, pa poskusimo!« meni notar. »Ali pristanete, da vam bo gospodična tolmač?«

Starec pritrdi.

»Dobro. Česa tedaj želite, gospod?«

Valentina jame naštevati po vrsti vse črke abecede do ‚T'; pri njej Noirtier pomežikne.

»Gospod Noirtier zahteva črko ‚T',« reče prvi notar. »O tem ne more biti dvoma.«

Tedaj odpre Valentina besednjak in jame vpričo notarja listati

V 24 URAH

barva, plisira in kemično čisti obleke, klobuke itd. Škrobi in svetlolika srajce, ovratnike, zapestnice itd. Pere, suši, monga in lika domače perilo. Parno čisti posteljno perje in puh

tovarna JOS. REICH
LJUBLJANA

v njem. Pri besedi ‚testament' jo ustavijo starčeve oči.

»Testament!« vzklikne notar. »Stvar je na dlani: gospod bi rad napravil oporoko.«

»Da,« pritrdi živahno Noirtier.

»Čudovito!« vzklikne navdušeno notar in se obrne k Villefortu. »Sami morate priznati, da je res!«

»Da,« prikima le-ta. »Toda še čudovitejša bi bila oporoka sama; ne morem si namreč misliti, kako hočete vse točke, besedo za besedo, spraviti na papir brez iznajdljive podpore moje hčere. Toda Valentina pričakuje od te oporoke preveč osebnih koristi, da bi mogla nepristransko tolmačiti voljo svojega deda.«

»Ne, ne, ne!« odkimajo vneto hromčeve oči.

»Kaj?« osupne Villefort. »Valentina ne bi imela koristi od vaše oporoke?«

»Ne,« ponovi Noirtier.

»Dovolite, gospod,« vzklikne navdušeno notar, »to kar se mi je pravkar zdelo docela nemogoče, se mi zdaj vidi prava lahkota, in zakon ne bo nič imel proti taki oporoki; potrebno je le, da jo preberemo pred sedmimi pričami, da jo zapustnik v njihovi navzočnosti prizna in notar podpiše. Da bo še bolj držalo, bom poklical katerega svojih tovarišev na pomoč. Ali ste s tem zadovoljni, gospod?« doda notar in se obrne k starcu.

»Da,« pritrdi Noirtier, ves žareč od veselja, da ga notar razume.

»Le kaj ima v mislih?« se vpraša sam pri sebi Villefort, zaman trudeč se, da bi ugenil, kaj hoče Noirtier.

*

Čez kakšne četrt ure je bila vsa rodbina zbrana v starčevi sobi. Tudi drugi notar je bil med tem prišel. Njegov tovariš mu z nekaj besedami pojasni položaj, nato pa prečita gospodu Noirtierju predpisane uvodne besede in pravi, kakor bi hotel še enkrat preizkusiti njegov razum:

»Kadar dela človek oporoko, ima pred očmi korist ali škodo neke osebe.«

»Da,« pritrdi Noirtier.

»Ali veste, koliko imate približno premoženja?«

»Da.«

»Rekel vam bom več številk, vi mi boste pa z očmi povedali, kadar bom zadel.«

»Da.«

Prizor je bil nenavadno svečan in pretresljiv: boja duha z mrtvo snovjo ne bi bilo moči nazorneje predočiti.

Vsi navzočni so stali v krogu okoli Noirtierja; drugi notar je sedel za mizo pripravljen za pisanje, prvi je pa stal pred njim in izpraševal hromega starca.

»Ali vaše imetje presega vrednost 300.000 frankov?«

Noirtier pritrdi z očmi.

»Ali znaša več ko 400.000 frankov?«

Noirtierjeve oči se ne zganejo.

»600.000? 700.000? 900.000?«

Noirtier pritrdi.

»V nepremičninah?«

»Ne.«

»V vrednostnih papirjih?«

»Da.«

»Ali so ti papirji v vaših rokah?«

Starec pogleda Barroisa. Sluga brez besede odide iz sobe in se kmalu vrne z majhno skrinjico v rokah.

»Ali dovolite, da to skrinjico odprem?« vpraša notar.

»Da.«

Ko jo odpro, najdejo v njej za devet sto tisoč frankov vrednostnih papirjev. Prvi notar jih pokaže drugega za drugim svojemu tovarišu; vse se je ujemalo z Noirtierjevimi navedbami.

»Stvar je v redu. Zato tudi ne more biti dvoma, da je zapustnik duhovno popolnoma zdrav.« Nato se spet obrne k hromcu:

»Komu bi hoteli zapisati to premoženje?«

»O,« se oglasi Villefortova žena, »o tem ne more biti dvoma. Gospod Noirtier ljubi na vsem svetu samo svojo vnukinjo, gospodično Valentino; ona mu tudi že šest let streže in si je znala s svojo neprestano skrbnostjo pridobiti njegovo ljubezen in hvaležnost. Zato je le pravično in pošteno, da dobi plačilo za svojo požrtvovalnost.«

V starčevih očeh se zakreše blisk, kakor bi hotel pokazati, da je izpregledal hinavščino svoje sinahe.

»Ali mislite gospodični Villefortovi zapustiti teh devet sto tisoč frankov?« vpraša notar, trdno prepričan, da je treba urediti še to formalnost, pa bo gotov.

Valentina zaihti in se umekne v kot. Starec jo pogleda z nepopisno ljubeznijo, potem pa obrne oči k notarju in večkrat zamiži.

»Ne?« se začudi notar. »Gospodična Valentina torej ni ona, ki naj podeduje za vami?«

Križanka štev. 7

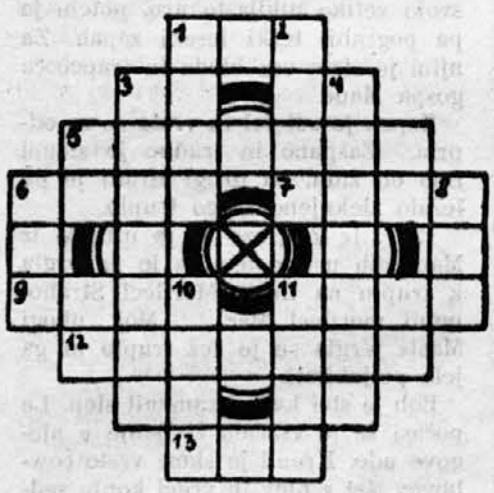

Vodoravno: 1. pramati, 3. glasbena okrajšava, 5, najvišja gora v Jugoslaviji, 6. star prebivalec Balkana, 7. egiptska sveta žival, 9. bog ljubezni, 11. napis na križu, 12. ime vrha v Kamniških Alpah, 13. zvok.

Navpično: 1. pokrajina na Grškem, 2. univerzitetni prostor, 3. del gledališke predstave, 4. prebivalec severnih krajev, 5. datumska okrajšava, 6. ima vsak, 8. smuči, 10. zemlja, 11. moško ime.

REŠITEV KRIŽANKE ŠTEV. 6

Vodoravno po vrsti: nadškof, o, David, t, star, soba, tam, lok. at. tt, ura, uri, earl, vsak, k, nakit, a, Božidar.

HUMOR

Dober odgovor

Ribničan: »Kakšnega čudnega psa pa imate?«

Ljubljančan: »Čuden se vam zdi? Navaden mešanec je med oslom in Ribničanom!«

Ribničan: »Glejte, glejte — saj potem sva pa oba z njim v sorodu!«

Na Ljubljanici

Otroci se igrajo.

»Milka«, reče resno mali Borut, »ali bi hotela biti danes moja žena?«

»Aaaah,« meni Milka. »Bi!«

»Nu, pa mi sezuj čevlje!«

Družabnik

Na trgovski šoli razlaga profesor pojem tihega družabnika.

»Glavni podjetnik dá ime, časih tudi denar, drugi pa na tihem toliko intenzivneje dela; kako imenujemo takega človeka?«

Splošna tišina. Naposled dvigne roko sedemnajstletna Elvira N. in vsa rdeča pove:

»To je domači prijatelj, gospod profesor!«

Dobra definicija

»Kaj je prav za prav ‚mondena dama'?«

»Ne veš? Mondena dama je ženska, ki se na up oblači, za gotovino pa slači!«

Članarine ne zmore

»Kaj spet pijete? Saj ste vendar član ‚Protialkoholne lige'!«

»Sem bil, pa sem izstopil, ker nisem več zmogel članarine.«

Verzi

Učitelj reče učencem, naj mu povedo kakšno kitico lastnih verzov. Oglasi se Vrbanov Matija in jame deklamirati:

Ob bregu Stanislav sedi,
na trnek ribice lovi.
Zatopljen ne opazi niti,
da voda sega mu do gležnjev...

»To niso pravi verzi,« ga zavrne učitelj. »Saj se zadnja dva ne ujemata!«

Pa odgovori nadebudni pesnik:

»Zato se ne ujema, gospod učitelj, ker sedi še na bregu. Ko pojde v globljo vodo, se bo pa že ujemalo!«

Noyap.

V vlaku

V oddelku tretjega razreda sedita dve dami. Prva odpre okno, toda druga začne pri priči protestirati, češ da je prepih zanjo smrt. Prva pa odgovori, da jo bo kap zadela, če ne bo okno odprto.

Med tem ko je druga dama ravno ogorčena zapirala okno, vstopi sprevodnik. Nekaj časa posluša prerekanje, potem pa salomonsko razsodi:

»Najprej bomo okno odprli, da vas prepih umori — nato ga bomo spet zaprli, da vas kap zadene — potem bomo pa sopotniki, jaz in vedve imeli mir!«

Pod copato

»Nu Cene, kako si zadovoljen v zakonu?«

»Od dne do dne postajam mlajši. Kakor v šolskih letih kadim skrivaj.«

Najnovejša škotska

Neki Škot je šel na medenih tednih s svojo ženo k zobnemu zdravniku. Ko si je le-ta ogledal zobovje njegove žene, je dejal: »Tale dv. zoba bi bila morala že pred letom dni ven!«

»Pred letom dni?« osupne Škot. »Izpulite ju, račun pa pošljite mojemu tastu!«

ESKIMO

Peter Freuchen, avtor knjige »Eskimi«, po kateri je filmal W. S. van Dyke v arktičnih pokrajinah istoimenski film, se je osebno pridružil odpravi. Freuchen je šel z odpravo zaradi tega, da pomaga iskati za filmanje primerne pokrajine in režiserju tudi sicer pomaga z nasveti pri filmanju.

Freuchen je majhen čokat mož z gosto rjavo brado, in čeprav jih ima že petdeset na križu, mu ne bi nihče prisodil več ko 40 let. Nedavno je časnikarjem izjavil tole:

»Čemu sem se pridružil odpravi? Nikar ne mislite, da me je skrbelo, da bi W. S. Van Dyke ne posnel vsega točno po moji knjigi. Hotel sem mu samo svetovati in mu prihraniti tehniške pogreške. Ni dolgo temu, ko sem gledal neki film iz življenja Eskimov. Videl sem tam reči z imenom »Verosin«, ki jih sam živ krst ne pozna. Tega sem hotel W. S. van Dyka obvarovati. Z izkušenimi nasveti sem sam Van Dyku olajšal delo.

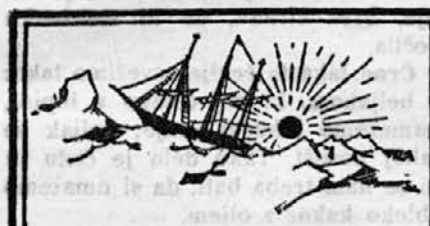

Eskimi so majhen narod na snežnem severu. Čudni so po svoji postavi in jeziku, svojevrstni po šegah in ljubavnem življenju. Evropci jih še slabo poznamo; zato nam bo tem zanimivejši in poučnejši mojstrski film o njihovem življenju „Eskimo“

Okolica Tellera je kaj slična pokrajini Baffin-Baya in Capa-Yorka, ki sem ju časih imenoval svojo domovino. Pokrajina je povsem slična oni, ki sem jo opisoval v svoji knjigi. Eskimi so nam pri delu prav požrtvovalno pomagali. Bili so nam statisti in so z vso vestnostjo izvršili vse naše ukaze in želje.

Saj ste menda čitali mojo knjigo, potlej pa itak veste, da sem prebil celih 17 let na severu. Večinoma sem bil v Thulu in na Capu-Yorku. Tam sem živel skupno s 75 eskimskimi družinami, ki štejejo 240 ljudi. Moja žena in jaz sva bila edina belca med njimi.«

Peter Freuchen je po rodu iz bližine Kodanja na Danskem. Preden se je odrekel kulturnemu svetu in odšel na ledeni sever, je prebil več časa na neki danski farmi. Na Angleškem in doma je študiral geodezijo ter je že kot šestindvajsetletni mož pričel službeno potovati po severnih pokrajinah. Moral se je pridružiti skoraj vsem znanstvenim odpravam in kartografirati za dansko vlado mnogo pokrajin. Eskimski jezik mu teče docela gladko.

»Eskimi so preprosti in miroljubni ljudje«, je nadaljeval svoje izjave, »seveda samo dotlej, dokler so dobre volje. Vsi Eskimi govore enak jezik, vendar ne poznajo pisave. Pač pa prav radi in z vnemo rišejo, preprosto seveda, kakor je preprosto vse njihovo bitje. Pesmi in pripovedk poznajo na tisoče. To so jim zgodovina, sporočena od ust do ust.«

Na vprašanje kakšne stike je imel Freuchen za časa svojega dolgoletnega bivanja med Eskimi z ostalim kulturnim svetom, je odgovoril časnikarjem:

»Vsako leto je prihajala ladja, ki mi je pripeljala živeža in ostalih potrebščin. Med svetovno vojno sem bil cela štiri leta popolnoma odrezan od ostalega sveta. Ves tisti čas nisem videl razen svoje žene niti enega belca. Dobival nisem niti živeža iz domovine, zatorej sem se moral hraniti po eskimsko.

Neko neverjetno ostro zimo sta mi zmrznili obe nogi. Levo so mi morali odrezati in zamenjati z umetno. Seveda nisem mogel zaradi nepričakovane nesreče več uspešno delovati na severu. Za tako delo je treba popolnega telesnega zdravja in odpornosti, ker sicer slabotni človek ni kos naporom dolgotrajnih voženj po večnem snegu in ledu. Na dan je treba opraviti po 50 kilometrov poti. Spominjam se prav živo, da smo nekoč v tridesetih urah prišli 110 kilometrov daleč, ne da bi med tem kje počivali ne spali.«

Ko se je ta nenavadni mož vrnil z amputirano nogo domov, je opisal svoje doživljaje in vtise v knjigi »Eskimi«. Prva izdaja knjige je izšla v danščini, kesneje so pa tudi Švedi, Nemci in končno tudi Angleži dobili prevode v svojih jezikih. *

Filmske novice

Fritz Lang je podpisal pogodbo, da bo za Metro Goldwyn Mayer še ta mesec pričel delati neki film.

Glas **Irene Dan**, slavne pevke in igralke, je dalo filmsko društvo Radio Pictures zavarovati za 100 tisoč dolarjev.

Dorothy Dale, »svetovna lepotica« iz leta 1930, zvezda Paramounta in lepa nadarjena igralka, se je pri avtomobilski nesreči pobila do smrti.

Dickensov roman »David Copperfield« bodo filmali v Ameriki toda z angleškimi igralci, da bo stvar bolj Dickenska.

Ob osmih zvečer

Billie BURKE

Film »Ob osmih zvečer« je posnet po istoimenski gledališki igri, ki so jo po vsem svetu z velikim uspehom igrali. Metro Goldwyn Mayer je sfilmal to delo in nam v filmu predstavlja celo vrsto izbranih filmskih zvezd, kar doživimo sicer samo pri dvojnih programih. Svetovno časopisje hvali predvsem Jeano Harlow in trdi, »da bi morali za Jeano Harlow ustvariti besedo ‚sex appeal', če bi je še ne poznali.« Jeani Harlow se je v tem filmu posrečilo, doseči Greto Garbo in Marleno Dietrich. Ostale vloge igrajo znani igralci iz »Grand Hotela«, John Barrymore, Lionel Barrymore in drugi. S posebnim navdušenjem je občinstvo pozdravilo najprivlačnejšo ameriško igralko, Mario Dressler.

Jeanna Harlow je v svoji vlogi razvajena žena bogataša. V mladosti je garala v nekem pristaniškem baru. Tam jo je našel Packart, ki se je vračal kot bogat kopač zlata. Poročil se je z njo, a njegova glavna misel je bila zmerom le: denar. Prihajal je in odhajal, ona se je pa v zapuščenosti naslonila na hišnega zdravnika, dr. Talbota, se zaljubila vanj in se možu izneverila. Prizor, ko Jeana Harlow v jezi našteva vse svoje ljubimce svojemu možu, je grozen in hkratu genljiv. Režiser George Zukor pač ni mogel izbrati za vlogo modernega »vampirja« boljše igralke. *

„Junak pod copato“

Wallace Beery — »kapitan« vlačilca »Narcissa«, je zmerom žejen. V svoji pijanosti je napravil že nešteto neumnosti. Če ne bi imel tako energične žene kot je njegova Annie, bi bil že zdavnaj propadel. On žre, ona pa gara za tri. Že večkrat se je »kapitan« Terry odrekel zavoljo ljubezni do svojega sina pijači in je obljubljal na vse kar mu je sveto, da se poboljša. Toda kljub dobri volji je meso ostalo slabo. Nikoli ni izdržal delj časa.

Spet je nekoč prekršil svoje obljube in prisege, in to prav na najsvečanejši dan svojega življenja, ko se mu je vračal sin kot pravi kapitan oceanskega parnika. Ker je

WALLACE BEERY

pijan ko žolna, ne more pozdraviti svojega sina. Edino, česar se stari na svetu boji, je njegova žena Annie, toda tokrat niti njena avtoriteta ni mogla skršiti njegovega navdušenja, in napil se je na mrtvo.

Wallace Berry je v vlogi notoričnega pijanca sijajen. Stalno koleba med respektom do svoje žene in željo po pijači. Človek se mora nasmejati do solz v prizoru, ko stari »kapitan« na dušek izpije vodo za lase, ker diši po alkoholu. Tipičen dobrovoljček je in flegmatičen pijanec. Marija Dressler, — žena Annie — je odlična v igri. »Stari« in »stara« sta tipični zakonski par, ki si je neprenehoma v laseh, a je vendar srečen — menda prav zaradi tega... *

Meščanska kuhinja

Konzerviranje sočivja v kisu

Skoraj vse vrste sočivja lahko konzerviramo. S prav posebno pazljivostjo moramo zmerom izbrati le zdravo in sveže sočivje, sicer je škoda truda in denarja.

Pred vkuhavanjem se sočivje tako pripravi

Sleherni kos je treba skrbno očistiti in oprati. Vodo je treba odcediti ali pa sočivje posušiti v izprani krpi, ki ne pušča vlaken. Sirovo sočivje vložimo v očiščene steklenice, nalijemo nanj čisto vodo, prevežemo s celofanom ali pergamenom in šele takrat steriliziramo. (Torej ne prej dušiti ali pa prekuhati.) Takó vkuhano sočivje obdrži skoraj vse vitamine in ni prav nič manj okusno kakor sveže.

Cvetača

Cvete odtrgamo od kocena in jih položimo za dobro uro v vodo, da izlezejo vsi črvi, polži in ostale žuželke, ki so morebiti skrite v cvetovih. Lepo oprane cvetove vlagamo v očiščene steklenice s cveti navzven. Čéznje nalijemo vodo in iztisnemo še nekoliko kapljic limonovega soka, ki ohrani cvetačo belo.

Prevezane steklenice kuhamo eno uro v sopari.

Grah z belušem

Za količino beluša dvo količini graha! Grah in beluši naj bodo sveži in mladi.

Grah, ki je skupčkan, zlasti v toplih dneh že kali in ni za vkuhavanje. V isto steklenico ne smemo dati več vrst graha. Prezrel, torej že mokast grah, je za nič. Če tega ne upoštevamo, utegne ves trud pri vkuhavanju biti zaman, ker se neprimerno sočivje skvari.

Torej: Svež, mladi grah izluščimo, beluše očistimo in jih zrežemo na prst dolge kose. Grah in beluše okusno vložimo v steklenice, zalijemo z vodo, prevežemo steklenice in jih damo za poldrugo uro v soparo.

Sočivje za juhe

Pozimi se prav prileže za spremembo juha iz sočivja. Svežega takrat ni mnogo dobiti. Zatorej si ga konzervirajmo! Korenje, grah, cvetačo, fižol v stročju, kolerabo, zéleno, por in še druge vrste lahko po lastnem okusu mešamo. Očiščeno sočivje zrežemo na majhne krhlje, dodamo še nekoliko sesekljanih zelišč, peteršilja, zelene in čebule ter vložimo mešanico v očiščene steklenice. Sočivje zalijemo z vodo, steklenice prevežemo in jih postavimo za poldrugo uro v soparo.

Kolerabа

Mlado kolerabo operemo in jo zrežemo na tenke rezine. Vložimo jih na tesno v steklenice, zalijemo z vodo do dva prsta pod vrhom steklenice, prevežemo in damo za eno uro v soparo.

Sedaj poleti

mora vsaka dama preprečiti prehudo znojenje in neprijetni duh. Pri tem ji odlično pomaga sredstvo **Oronit-vodica.** 1 steklenica z navodilom Din 30·—. — Po pošti razpošilja parfumerija Nobilior, Zagreb, Ilica 34.

Buče

Buča ne sme biti prezrela. Bučo olupimo, očistimo koščice in izrežemo mehko notranjo plast. Buče narežemo v kocke ali pa v rezance.

Dodamo nekoliko fino zrezanega peteršilja in kanemo nekaj kapljic limonovega soka vmes. Buče zalijemo z vodo do dva prsta pod vrhom steklenice. Prevezane steklenice damo za eno uro v soparo.

Jedi iz sočivja

Sočivja je vse polno na trgu, drago pa tudi ni. Evo vam nekaj načinov pripravljanja:

Zrezek iz sočivja

Potrebujemo: 2 do 3 srednje velike korenčke, 15 do 20 dkg stročjega fižola, 3 krompirje, kos cvetače, peteršilj, sol, poper, 2 jajci in mast za cvrtje.

Pripravimo: Dobro očiščeno sočivje skuhamo v slani vodi, potlej ga pa dodobra odcedimo. Na deski sočivje s krivcem prav na drobno sesekljamo. V skledi stepemo jajci, vanju pa vmešamo sesekljano sočivje, ki ga primerno osolimo in opopramo. Iz zmesi napravimo zrezke ter jih povaljamo v moki, jajcu in v drobtinicah. V prav vroči masti ali olju ocvremo zrezke na obeh straneh. — Serviramo jih z zéleno ali s krompirjevo solato.

Slične zrezke lahko napravimo tudi iz drugega sočivja, ne sme pa biti sočivje preveč vodeno. V tem primeru si pomagamo z drobtinicami, ki jih vmešamo v sočivje, preden napravimo zrezke. Prav pikantno je, če kanemo na ocvrte zrezke nekoliko kapljic limonovega soka.

Solnčne pege

in druge nečistosti na obrazu prizadevajo ženskam velike skrbi. Če se jih žele v najkrajšem času iznebiti in dobiti krasno, čisto in belo polt, naj uporabljajo originalno **Holandsko mlečno kremo.** Uspeh se opazi že po prvem dnevu. 1 lonček z navodilom stane Din 15·—. Po pošti razpošilja parfumerija Nobilior, Zagreb, Ilica 34.

Kuhana solata s smetano

Potrebujemo: 4 do 6 glavic solate za kuho, 3 do 5 dkg masti, nekoliko drobtinic, sol in osminko smetane.

Pripravimo: Solato dobro operemo in odtrgamo zunanje ovenele liste. Vsako glavo razrežemo po dolgem na štiri dele in dušimo v slani vodi. Potlej odcedimo solato, jo zrežemo in jo še v masti za hip zdušimo. Z žvrkljano smetano jo polijemo šele takrat, ko jo serviramo.

Solata za kuho na laški način

Potrebujemo: 2 glavi solate za kuho, olje in kis, sol in poper.

Pripravimo: Zunanje liste odtrgamo, ostale pa temeljito operemo (ne puščajte jih v vodi!) jih odcedimo, zrežemo v poljubne koščke in jih pripravimo kakor glavnato solato.

Zelen fižol s paradižnikovo omako

Potrebujemo: ¾ kg stročjega fižola, 10 dkg paradižnikov in nekoliko masti.

Pripravimo: Fižol operemo, odstranimo nitke in ga kuhamo v slani vodi. Fižol je lahko cel ali pa narezan. Odcejenega opražimo v masti in nalijemo nanj kašo zmečkanih paradižnikov, ali pa paradižnikovo mezgo, ki smo jo razredčili z vodo.

Cvetača z gnjatjo

Potrebujemo: 1 srednje veliko cvetačo, 1 jajce, nekoliko masti, nekoliko drobtinic, eno osminko kg smetane, 10 dkg gnjati ali prekajene svinjine.

Pripravimo: Cvetačo temeljito očistimo in odtrgamo zunanje liste. V slani vodi skuhamo cvetačo, odcedimo in zrežemo na tenke rezine. V kozico polagamo na sklad cvetače sklad sesekljane gnjati, dokler ne porabimo obojega. Po vrhu polijemo izžvrkljano jajce in smetano, nazadnje pa potresemo še z drobtinicami. Kozico damo za 15 minut v vročo pečnico.

Lepe dekliške prsi

dobi lahko vsaka žena tudi v najtežjih slučajih že v kratkem času, če se masira s čudežnim eliksirjem **Eau-de-Lahore.** — 1 steklenica z natančnim navodilom stane Din 40·—. Po pošti razpošilja parfumerija Nobilior, Zagreb, Ilica 34.

Vabimo Vas k nakupu v najcenejši oblačilnici

A. Presker

Sv. Petra cesta 14

Če še ne veš

Rumenega perila ne bomo imeli nikoli več, če pridenemo vodi za plavljenje tole mešanico: tri dele močnega špirita in en del terpentinovega olja. Za korec vode sta dovolj dve zvrhani veliki žlici.

Bele usnjate pasove, ki so zdaj zelo moderni, čistimo z volneno krpico, ki smo jo omočili v mešanici mleka in snega iz beljakov.

Steklenice za vkuhavanje ne počijo. Cunjo omočimo v mrzli vodi in zavijemo spodnji del steklenice vanjo. Tako lahko vsujemo vrelo sadje vanje, brez strahu, da bi steklenica počila.

Črne lakaste čevlje osvežimo tako: z beljakom, ki naj ostane v lupini, namežemo lakasto usnje; beljak se takoj posuši. Tako delo je čisto in ni se nam treba bati, da si umažemo obleko kakor z oljem.

Smail ben Salem se zagovarja

Črnec pred sodiščem. — Kaj je vedel povedati o svojem rojstnem kraju in o svojem življenju

Dunaj, konec junija.

Gospod Smail ben Salem je nedavno stal ponosno vzravnan pred sodnikom. Obdolžen je bil tatvine.

»Kje ste zagledali luč sveta?«

»Jaz ne vedeti, star biti 23 let!«

Nu, za črnca je že mnogo, če ve koliko je star.

Siromašni črnec

Smaila ben Salema so z Dunaja izgnali. Že davno. Kriv je torej dvakrat. Kradel je in na Dunaj se je vrnil brez dovoljenja.

Salem se zagovorja: »Pred dve leti biti kuhar pri Meinl za kavo. Potem mene izgnali, ker bili tujec in ne smeli delati v Avstrija. Zdaj tolmač pri moj šef, gospod Engel Jozef. On bili v Budimpešta in prodajati bižuterije iz Gablonz v Maroko. Jaz čakali povelje, potem spet peljati z gospod šef v Maroko. Dosti imeli prijatelj na Dunaj. Ubogi črnec hoteti obiskati prijatelj, pa pozabiti da izgnan iz Dunaj.«

Po pomoti...

Obtožnica pravi, da je Smail ben Salem dvakrat kradel. Prvikrat je bil v družbi dveh gospodov in dveh »dam neoporečnega slovesa«. Šli so vsi na stanovanje dam. Tisti gospod, ki je bil odveč, je odšel in ostala sta dva parčka.

»Jaz in ona gospod žganje prinesli,« pravi Smail ben Salem, »komaj ona gospod piti, njemu slabo postati, tudi ena dama slabo.« Predsednik: »Vas so pa prijeli, ko ste držali v eni roki suknjo onega gospoda, v drugi pa njegovo listnico?« Smail: »Jaz ne krasti, bil pijan, jaz zmerom dosti denarja od gospod Engel, moj šef. Stanovati jaz hotel »Nadvojvoda Karl«. Pri meni našli zlato Penkala a jaz to slučajno pomotoma zatakniti v žep.«

Kaj pa W. C.?

»Drugikrat biti v kavarni v družbi, potem v dve gostilni in še v kavarni »Paris«. Jaz pili črno kavo, ker sam bili črn. Ena dama začeti kričati: »Moja denar nazaj!« Velik kraval. Jaz bežati po stražnika, a morati še potoma na stranišče. Potem tolkli po vratih in kričali: »Odprite, kaj delate?« Jaz rekel: »Jaz na straniščU delati kar delati vsak človek!« Stražnik mene aretirati, ker na straniščU. Jaz imeli samo svoja denar!«

Ker se Smailu ben Salemu ni dala dokazati krivda, so razpravo odgodili, da zaslišijo vse priče.

Mož-babica

V Parizu, konec junija.

Mlad Parižan je zaprosil oblast, da mu dovoli delati babiški izpit. Uradniki, ki so prejeli prošnjo, so mislili, da si je nekdo dovolil neokusno šalo. Toda poizvedovanja so samo potrdila resno namero mladega moža. Oblastva ne vedo, ali mu naj dovolijo izpit ali naj prošnjo zavrnejo, kajti zakonski predpisi poznajo le kandidatke, ne pa tudi kandidatov.

Tudi v javnost se je raznesla ta vest. Z velikim zanimanjem eni zagovarjajo mladeničevo prošnjo, drugi se pa zgražajo in ga obsojajo. Med moškimi najde več zagovornikov, ženske so pa kakor vse, zlasti babice same, ki se boje moške konkurence. Seveda se za te-te zavzemajo zlasti časnikarke, ki pišejo v pariške liste dolge proteste zoper nespoštljivega »babičnika«.

Nepotrebnih dl...

na obrazu, rokah, nogah, prsih ... z lahkoto, hitro in zanesljivo odkriz... z uporabo **Erbol-praška.** — To sredstvo takoj odstrani dlačice s koreninami vred in stane z navodilom Din 15·—. Po pošti razpošilja parfumerija Nobilior, Zagreb, Ilica 34.

Izdaja za konzorcij »Družinskega tednika« K. Bratuša, novinar; urejuje in odgovarja Hugo Kern, novinar; tiska tiskarna Merkur d. d. v Ljubljani; za tiskarno odgovarja O. Mihalek, vsi v Ljubljani.